

Broj: 03-02-1909/2024
Sarajevo, 13.12.2024. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- Zastupnički dom -
gosp. Dragan Mioković, predsjedatelj
- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedatelj

Poštovani,

Sukladno članku IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa čl. 178. i 179. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i sa čl. 171. i 172. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), radi razmatranja i usvajanja, dostavljam Vam **PRIJEDLOG ZAKONA O ZAŠTITI OD NASILJA U OBITELJI I NASILJA PREMA ŽENAMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 44. sjednici, održanoj 11.12.2024. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD).

S poštovanjem,

Privitak::

- Prijedlog zakona na hrvatskom jeziku,
- Obrazac B Tablica o usklađenosti za više propisa,
- Obrazac broj 1a,
- Obrazac broj 2 i
- Obrazac IFP-DA.

Co: Federalno ministarstvo pravde
gosp. Vedran Škobić, ministar

Co: predac

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

„E1“

PRIJEDLOG

ZAKON
O ZAŠTITI OD NASILJA U OBITELJI I NASILJA PREMA ŽENAMA
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, prosinac 2024. godine

**ZAKON
O ZAŠTITI OD NASILJA U OBITELJI I NASILJA PREMA ŽENAMA
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

I. TEMELJNE ODREDBE

**Članak 1.
(Predmet Zakona)**

Ovim zakonom uređuje se zaštita od nasilja u obitelji i nasilja prema ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), osobe koje se u smislu ovoga zakona smatraju članovima obitelji, krug zaštićenih osoba, subjekti zaštite, specijalizirane usluge podrške, postupak zaštite žrtava nasilja u obitelji i nasilja prema ženama i mjere za zaštitu od nasilja u obitelji i nasilja prema ženama, pomoć žrtvama, te mjere za sprječavanje nasilja od osoba koje su počinile nasilje, uloga udruga i fondacija u sustavu zaštite žrtava nasilja u obitelji i nasilja prema ženama, te suradnja svih subjekata koji su u funkciji zaštite od nasilja u obitelji i nasilja prema ženama, prikupljanje podataka o primjeni ovoga zakona i osnivanje Povjerenstva za praćenje primjene Zakona, te druga pitanja od značaja za zaštitu od nasilja u obitelji i nasilja prema ženama u Federaciji.

**Članak 2.
(Usklađenost s pravnom stečevinom Europske unije)**

Ovim zakonom se u zakonodavstvo Federacije djelomično preuzima Direktiva (EU) 2024/1385 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. godine o suzbijanju nasilja prema ženama i nasilja u obitelji (SL L2024/1385).

**Članak 3.
(Cilj zakona)**

Cilj ovoga zakona je zaštita žrtava nasilja u obitelji i nasilja prema ženama (u daljnjem tekstu: nasilja), te suzbijanje i prevencija ovog nasilja kojim se krše ljudska prava i slobode koja su zajamčena ustavima, zakonima, Konvencijom Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u obitelji i prihvaćenim međunarodnim ugovorima.

**Članak 4.
(Javni interes)**

Zaštita od nasilja je od javnog interesa za Federaciju, kantone, gradove i općine u Federaciji.

**Članak 5.
(Opća načela pružanja zaštite od nasilja)**

- (1) Zaštita od nasilja uređena ovim zakonom i drugim zakonima i propisima, primjenjuje se sukladno međunarodnim ugovorima i standardima koje je prihvatila Bosna i Hercegovina koji uređuju zaštitu od nasilja, a primjenjivat će se u svim slučajevima radi osiguranja najdjelotvornije zaštite prava žrtve nasilja bez diskriminacije po bilo kojem osnovu, kao što su spol, rod, rasa, boja kože, jezik, vjersko uvjerenje, političko ili neko drugo mišljenje odnosno opredjeljenje, nacionalno odnosno društveno porijeklo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina,

- rođenje, seksualna orijentacija, rodni identitet, uzrast, zdravstveno stanje, invaliditet, bračno stanje, status migranta ili izbjeglice, odnosno neki drugi status.
- (2) Posebne mjere nužne za sprječavanje i zaštitu žena od rodno utemeljenog nasilja ne smatraju se diskriminacijom u smislu ovoga zakona.
 - (3) Primjenu i provođenje ovoga zakona u skladu sa svojim nadležnostima osigurat će sudovi, tužiteljstva, policijski organi, organi starateljstva i druge institucije nadležne za socijalnu i zdravstvenu zaštitu i specijalizirane nevladine organizacije uz obvezu zajedničkog i koordiniranog djelovanja.
 - (4) Institucije iz stavka (3) ovoga članka trebaju osigurati da postupanja sa žrtvama nasilja i nasilnim osobama vrše zaposlenici educirani za rad s navedenim osobama.
 - (5) Na djecu počinitelje nasilja neće se primjenjivati odredbe ovoga zakona.

Članak 6. (Ostvarivanje prava)

Zaštita od nasilja ostvaruje se primjenom ovoga zakona i drugih propisa kojima se uređuje ostvarivanje prava žrtava nasilja.

Članak 7. (Zabrana diskriminacije)

Izražavanje u jednom gramatičkom rodu, muškom ili ženskom, uključuje oba roda.

II. POJMOVI I ZNAČENJE IZRAZA

Članak 8. (Značenje izraza u ovom zakonu)

- (1) Nasilje u obitelji označava svako djelo tjelesnog, seksualnog, psihičkog odnosno ekonomskog nasilja do kojeg dođe u obitelji ili domaćinstvu ili između bivših ili sadašnjih bračnih partnera odnosno partnera, neovisno od toga da li počinitelj dijeli ili je dijelio domaćinstvo sa žrtvom.
- (2) Nasilje prema ženama označava kršenje ljudskih prava i oblik diskriminacije nad ženama i predstavlja sva djela rodno utemeljenog nasilja koja dovode do, odnosno mogu dovesti do, tjelesne, seksualne, psihičke odnosno ekonomske povrede odnosno patnje za žene, obuhvaćajući i prijetnje takvim djelima, prinudu odnosno protupravno lišavanje slobode, bilo u javnosti ili u privatnom životu.
- (3) Rod označava društveno određene uloge, ponašanja, aktivnosti i atribute koje dato društvo smatra prikladnim za žene i muškarce.
- (4) Rodno utemeljeno nasilje prema ženama označava nasilje koje je usmjereno protiv žene zato što je žena, odnosno ono koje nerazmjerno utječe na žene.
- (5) Pojam „žena“ uključuje i djevojke ispod 18 godina starosti.
- (6) Dijete u smislu ovoga zakona je svaka osoba koja nije navršila 18 godina života.
- (7) Organ starateljstva je centar za socijalni rad ili općinska služba socijalne zaštite kojima su prema Obiteljskom zakonu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/05 i 31/14) povjereni poslovi starateljstva.

Članak 9.
(Radnje nasilja u obitelji i nasilja prema ženama)

- (1) Radnje nasilja u obitelji i nasilja prema ženama, u smislu članka 8. st. (1) i (2) ovoga zakona su:
- a) primjena sile na tjelesni integritet člana obitelji, bez obzira na to je li nastupila povreda,
 - b) napad na psihički integritet člana obitelji, bez obzira na to da li je nastupila povreda psihičkog integriteta,
 - c) postupanje koje može prouzročiti tjelesnu ili psihičku bol ili patnju člana obitelji,
 - č) drsko i bezobzirno ponašanje prema članu obitelji,
 - ć) uzrokovanje straha ili osobne ugroženosti ili povredu dostojanstva člana obitelji ucjenom ili drugom prinudom,
 - d) verbalni napad, vrijeđanje, psovanje, nazivanje pogrdnim imenima, te drugi načini grubog uznemiravanja člana obitelji,
 - dž) seksualno nasilje, zlostavljanje, uznemiravanje i iskorištavanje člana obitelji,
 - đ) praćenje, uhođenje i drugi slični oblici uznemiravanja člana obitelji,
 - e) namjerno oštećenje, uništenje ili prometovanje zajedničke imovine ili imovine u vlasništvu ili posjedu člana obitelji,
 - f) oduzimanje ili uskraćivanje prava na ekonomsku neovisnost zabranom rada ili držanjem člana obitelji u odnosu ovisnosti ili podređenosti,
 - g) zabrana ili onemogućavanje korištenja zajedničke ili osobne imovine, raspolaganja osobnim приходima ili imovinom stečenom osobnim radom ili nasljeđivanjem,
 - h) uskraćivanje sredstava za održavanje zajedničkog domaćinstva i za brigu o djeci,
 - i) zanemarivanje djece u njihovom odgoju,
 - j) ponižavajuće postupanje prema djeci ili njihovo odgajanje tjelesnim kažnjavanjem,
 - k) oduzimanje djece ili izbacivanje iz stana člana obitelji,
 - l) uskraćivanje izdržavanja člana obitelji,
 - lj) zanemarivanje starih, bolesnih ili iznemoglih članova obitelji u njihovom njegovanju ili liječenju,
 - m) ograničavanje slobode komuniciranja člana obitelji s drugim članovima obitelji ili drugim osobama,
 - n) nasilna izolacija ili ograničenje slobode kretanja člana obitelji,
 - nj) onemogućavanje pristupa članu obitelji zdravstvenoj zaštiti ili njezi,
 - o) iscrpljivanje radom, izgladnjivanje, uskraćivanje sna ili nužnog odmora člana obitelji,
 - p) nepridržavanje odluke nadležnog organa ili suda kojom je utvrđeno održavanje kontakta djece s roditeljem s kojim dijete ne živi,
 - r) zadržavanje putne isprave ili nekog dokumenta člana obitelji,
 - s) zlorporaba fotografija i snimaka člana obitelji s ciljem njegove diskreditacije ili omalovažavanja njegove osobnosti,
 - š) svaka druga radnja koja predstavlja nasilje u smislu članka 8. st. (1) i (2) ovoga zakona.
- (2) Pod radnjom nasilja u obitelji i nasilja prema ženama smatraju se i prijetnje radnjama iz stavka (1) ovoga članka i prijetnje drugim radnjama koje predstavljaju nasilje u smislu članka 8. st. (1) i (2) ovoga zakona.

Članak 10.
(Član obitelji)

Članom obitelji, u smislu ovoga zakona, smatraju se:

- a) bračni partneri ili bivši bračni partneri i njihova djeca ili djeca svakog od njih,
- b) izvanbračni partneri ili bivši izvanbračni partneri i njihova djeca ili djeca svakog od njih,
- c) srodnici: krvni srodnici i srodnici iz odnosa potpunog usvojenja u pravoj liniji bez ograničenja, a u pobočnoj liniji zaključno sa četvrtim stupnjem, očuh, maćeha,

- usvojenik i usvojitelj iz odnosa nepotpunog usvojenja, srodnici po tazbini zaključno s drugim stupnjem bez obzira na činjenicu da je bračna zajednica prestala,
- d) osobe koje vezuje odnos starateljstva i udomiteljstva, osim ako je staratelj zaposlenik organa starateljstva,
 - e) osobe koje žive ili su živjele u istom domaćinstvu bez obzira na srodstvo,
 - f) osobe koje imaju zajedničko dijete ili je dijete začeto iako nikada nisu živjele u istom domaćinstvu,
 - g) osobe koje su međusobno bile ili su još uvijek u emotivnoj ili intimnoj vezi, neovisno od toga da li počinitelj dijeli ili je dijelio domaćinstvo sa žrtvom.

Članak 11. (Žrtva nasilja)

- (1) Žrtva nasilja u obitelji u smislu ovoga zakona je svaki član obitelji ili domaćinstva, koji je izložen radnjama nasilja u obitelji iz članka 8. stavak (1) i članka 9. ovoga zakona.
- (2) Dijete je žrtva nasilja u obitelji ako je bilo prisutno prilikom vršenja nasilja prema drugom članu obitelji, iako radnje nasilja nisu poduzete prema njemu.
- (3) Žrtva nasilja prema ženama u smislu ovoga zakona je svaka žena izložena radnjama nasilja iz članka 8. stavak (2) i članka 9. ovoga zakona.

Članak 12. (Počinitelj nasilja u obitelji i nasilja prema ženama)

- (1) Počinitelj nasilja u obitelji u smislu ovoga zakona je član obitelji ili domaćinstva, koji vrši ili je vršio radnje nasilja navedene u članku 8. stavak (1) i članka 9. ovoga zakona.
- (2) Počinitelj nasilja prema ženama u smislu ovoga zakona je svaka osoba koja vrši ili je vršila radnje nasilja navedene u članku 8. stavak (2) i članka 9. ovoga zakona.

Članak 13. (Subjekti zaštite)

- (1) Zaštitu, pomoć i podršku žrtvama nasilja dužni su pružiti nadležni organi: policijski organi, tužiteljstva, sudovi, organi starateljstva, zdravstvene i obrazovne ustanove, zavodi za besplatnu pravnu pomoć i druge javne ustanove (u daljnjem tekstu: subjekti zaštite).
- (2) Zaštitu, pomoć i podršku žrtvama nasilja pružaju i specijalizirane nevladine organizacije iz članka 14. ovoga zakona.
- (3) Subjekti zaštite dužni su postupati sukladno odredbama ovoga zakona i sa dužnom pažnjom pružiti zaštitu, podršku i pomoć žrtvama nasilja i spriječiti ponavljanje nasilja bez obzira na to da li je protiv počinitelja pokrenut kazneni postupak.
- (4) Žrtve nasilja imaju pravo na pristup svim subjektima zaštite i oslobođene su plaćanja svih troškova postupka pred tim subjektima.

Članak 14. (Specijalizirane usluge podrške)

- (1) Specijalizirane usluge podrške obuhvaćaju usluge stručne podrške i savjetovanja, te usluge institucionalnog socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške koje imaju za cilj zaštitu i prevenciju od nasilja.
- (2) Specijalizirane usluge podrške mogu pružati javne ustanove, udruge, fondacije, vjerske zajednice, te druge pravne osobe koje ispunjavaju minimalne standarde iz članka 61. ovoga zakona.

III. POSTUPAK OSTVARIVANJA ZAŠTITE ŽRTAVA NASILJA U OBITELJI I NASILJA PREMA ŽENAMA

Članak 15. (Prava žrtava nasilja)

Žrtva nasilja ima sljedeća prava:

- a) pravo na pristup službama za podršku žrtvama nasilja,
- b) pravo na besplatnu medicinsku pomoć, onoliko dugo koliko je potrebno,
- c) pravo na djelotvornu psihološku i drugu stručnu pomoć i podršku tijela, organizacije ili ustanove za pomoć žrtvama nasilja,
- č) pravo na zaštitu od zastrašivanja i osvete,
- ć) pravo na zaštitu dostojanstva tijekom ispitivanja žrtve kao svjedoka,
- d) pravo na pratnju osobe od povjerenja pri poduzimanju svih radnji u kojima sudjeluje,
- dž) pravo na punomoćnika,
- đ) pravo na pratnju personalnog asistenta ukoliko je žrtva nasilja osoba s invaliditetom koja koristi usluge personalnog asistenta,
- e) pravo da, bez nepotrebnog odgađanja, bude obaviještena o ukidanju zadržavanja ili bijegu počinitelja nasilja, te izricanju, produljenju, zamjeni, te prestanku zaštitnih mjera koje su određene radi njene zaštite ili otpuštanju osuđenika s izdržavanja kazne zatvora,
- f) pravo da bude obaviještena o poduzetim radnjama povodom prijave nasilja i o ishodu postupka,
- g) pravo da bude ispitana bez neopravdane odgode nakon podnošenja prijave, i po zahtjevu od strane osobe istog spola,
- h) pravo na izbjegavanje kontakta s počiniteljem nasilja prije i tijekom postupka, osim ako sudski postupak zahtijeva takav kontakt,
- i) pravo na socijalno stanovanje sukladno propisima o stambenoj politici,
- j) pravo na privremeni smještaj u sigurnu kuću,
- k) pravo na policijsku zaštitu i osiguranje, u svrhu neometanog uzimanja osobnih stvari prilikom napuštanja zajedničkog domaćinstva,
- l) pravo na besplatnu pravnu pomoć,
- lj) pravo na tajnost podataka temeljem kojih se može otkriti identitet žrtve nasilja ili identitet člana njene obitelji.

Članak 16. (Informiranje žrtve nasilja)

Subjekti zaštite dužni su u prvom kontaktu sa žrtvom nasilja obavijestiti žrtvu na jeziku koji razumije i njoj razumljiv način, o svim pravima i mjerama zaštite i uslugama koje ima sukladno ovom zakonu i drugim propisima, kao i o ustanovama, organima i pravnim osobama koje pružaju specijalizirane usluge podrške iz članka 14. ovoga zakona.

Članak 17. (Pravo na besplatnu pravnu pomoć)

- (1) Žrtva nasilja u postupcima ostvarivanja svojih prava i zaštite od nasilja, ima pravo na besplatnu pravnu pomoć.
- (2) Besplatna pravna pomoć osigurava se žrtvi nasilja s ciljem olakšanog pristupa pravima iz oblasti zdravstvene, socijalne i materijalne zaštite i zbrinjavanja i ostvarivanja prava na naknadu materijalne i nematerijalne štete, te sudjelovanja u kaznenim postupcima u kojima se pojavljuje u svojstvu žrtve nasilja, odnosno oštećenog.

- (3) Pravo na besplatnu pravnu pomoć žrtvi nasilja koja je zbrinuta u sigurnu kuću osiguravaju institucije za besplatnu pravnu pomoć i pravne osobe koje pružaju specijalizirane usluge podrške iz članka 14. ovoga zakona.

Članak 18. (Osoba od povjerenja)

- (1) Žrtva nasilja može izabrati, prije ili tijekom postupka, osobu od povjerenja koja će biti prisutna tijekom postupka ili radnji u svezi sa zaštitom od nasilja.
- (2) Osoba od povjerenja može biti bilo koja punoljetna osoba osim počinitelja nasilja.
- (3) Nadležni organi su obvezni omogućiti prisustvo osobe od povjerenja u svim postupcima i radnjama u koje je uključena žrtva nasilja, sukladno propisima kojima je uređena nadležnost tih organa.

Članak 19. (Žurnost postupka i obveza postupanja subjekata zaštite)

- (1) Subjekti zaštite dužni su osigurati žurno rješavanje predmeta nasilja, vodeći računa da su interes i dobrobit žrtve prioritet u tim postupcima, a naročito ako je žrtva dijete, osoba starija od 65 godina, osoba s invaliditetom i osoba pod starateljstvom.
- (2) U slučajevima nasilja subjekti zaštite dužni su međusobno surađivati, surađivati i sa drugim nadležnim vladinim tijelima i organima i nevladinim organizacijama u najboljem interesu žrtve, kao i razmjenjivati potrebne podatke i informacije.

Članak 20. (Obveza prijave nasilja i suradnja)

- (1) Zaposleni u subjektima zaštite, obrazovnim, socijalnim i zdravstvenim ustanovama dužni su odmah prijaviti policijskom organu ili tužiteljstvu djelo nasilja o kojem su obaviješteni ili o kojem saznaju na drugi način.
- (2) Svatko ima pravo prijaviti izvršenje nasilja.
- (3) Svatko je dužan prijaviti kazneno djelo kojim se vrši ili je izvršeno nasilje kada neprijavlivanje kaznenog djela predstavlja kazneno djelo ili ukoliko je žrtva nasilja dijete.
- (4) Nakon prijema prijave da je počinjeno nasilje, organ kome je podnesena prijava dužan je bez odlaganja o tome obavijestiti organ starateljstva, koji će odmah pružiti socijalnu zaštitu i psihosocijalnu pomoć žrtvi, poduzeti druge mjere iz svoje nadležnosti, te o tome sačiniti službeno izvješće koje bez odlaganja dostavlja nadležnom policijskom organu.
- (5) Zdravstvena ustanova obaviti će besplatan ljekarski pregled radi utvrđivanja i evidentiranja postojanja povreda tjelesnog ili psihičkog integriteta i pružiti žrtvi nasilja potrebnu ljekarsku pomoć.
- (6) O izvršenom nasilju nadležni policijski organ odmah obavještava i nadležno tužiteljstvo i, uz izvješće, dostavlja prikupljene dokaze i procjenu rizika.
- (7) Policijski organ dužan je o procjeni rizika bez odlaganja obavijestiti organ starateljstva.
- (8) Nadležni tužitelj, u pisanoj formi, obavještava nadležni policijski organ, žrtvu nasilja i organ starateljstva o podizanju optužnice protiv osumnjičene osobe, o neprovođenju istrage ili obustavi istrage, kao i o razlozima za neprovođenje i obustavu istrage.
- (9) Na zahtjev organa starateljstva ili na zahtjev policijskog organa ili na zahtjev žrtve, sigurne kuće dužne su osigurati smještaj žrtvi nasilja.
- (10) Ako neprijavlivanje nasilja ne predstavlja kazneno djelo propisano Kaznenim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“,

br. 36/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17 i 31/23), osoba koja ne izvrši obvezu prijavljivanja radnji nasilja iz članka 8. st. (1) i (2) i članka 9. ovoga zakona čini prekršaj, osim u slučaju kada nasilje u obitelji prijavi žrtva nasilja.

Članak 21. (Procjena rizika)

- (1) U odnosu na svaku prijavu nasilja nadležni policijski organ u suradnji sa subjektima zaštite mora izvršiti procjenu rizika za sve žrtve nasilja, naročito rizika od smrtnosti, ozbiljnosti situacije i rizika od ponavljanja nasilja s ciljem upravljanja rizikom i koordiniranog osiguranja zaštite i podrške žrtvama nasilja.
- (2) Procjena rizika naročito uzima u obzir činjenicu da li počinitelji djela nasilja posjeduju vatreno oružje, odnosno imaju pristup vatrenom oružju te o potrebi njegovog privremenog oduzimanja.
- (3) Procjena rizika se vrši temeljem prikupljenih informacija o tome:
 - a) da li je počinitelj nasilja ranije ili neposredno prije procjene rizika počinio nasilje u obitelji ili neki drugi vid nasilja i da li ga je spreman ponoviti,
 - b) da li počinitelj živi sa žrtvom nasilja,
 - c) da li je počinitelj prijetio tjelesnim ozljeđivanjem, ubojstvom ili samoubojstvom,
 - č) da li je počinitelj mentalno bolestan,
 - ć) da li počinitelj zloupotrebljava alkohol, psihoaktivne supstance ili pati od nekih oblika ovisnosti,
 - d) da li postoji sukob oko starateljstva nad djetetom ili oko načina održavanja osobnog kontakta djeteta i roditelja koji je počinitelj nasilja,
 - dž) da li je počinitelju izrečena mjera zaštite od nasilja, da li je došlo do kršenja mjere,
 - đ) da li žrtva doživljava strah i kako ona procjenjuje rizik od ponavljanja nasilja,
 - e) da li postoji uhođenje žrtve nasilja,
 - f) da li je žrtva nasilja pokrenula ili planira pokrenuti postupak za razvod braka ili prekinuti zajednički život s počiniteljem,
 - g) da li je žrtva nasilja posebno ugrožena zbog trudnoće, invaliditeta i starosti,
 - h) druge činjenice i okolnosti od značaja za procjenu rizika.
- (4) Procjena rizika vrši se za djecu, uzimajući u obzir bilo koju prijetnju upućenu direktno njima ili prijetnju koja se odnosi na njihovo razdvajanje od žrtve nasilja.
- (5) Federalni ministar unutrašnjih poslova – federalni ministar unutarnjih poslova donosi podzakonski akt o postupku i načinu provođenja procjene rizika u svim fazama postupka, nakon pribavljenog mišljenja kantonalnih ministarstava unutarnjih poslova.

IV. ŽURNE MJERE ZAŠTITE

Članak 22. (Svrha žurnih mjera zaštite)

Svrha žurnih mjera zaštite je otklanjanje neposredne opasnosti po tjelesni i psihički integritet žrtve nasilja i njihove djece i sprječavanje ponavljanja nasilja.

Članak 23. (Vrste žurnih mjera zaštite)

- (1) Počinitelju nasilja mogu se izreći sljedeće žurne mjere zaštite:
 - a) udaljenje iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora i zabrana vraćanja u stan, kuću ili drugi stambeni prostor,

- b) zabrana približavanja žrtvi, a prema potrebi djeci žrtve i osobama u odnosu na koje postoji opasnost od vršenja nasilja,
 - c) zabrana komunikacije, uznemiravanja i uhođenja žrtve nasilja.
- (2) Žurne mjere zaštite određuju se kada su ispunjeni uvjeti za izricanje zaštitnih mjera propisanih ovim zakonom.

Članak 24.

(Postupak određivanja i trajanje žurnih mjera zaštite)

- (1) Kada postoje osnovi sumnje da je počinjeno nasilje nadležni policijski organ će, kada su za to ispunjeni ovim zakonom propisani uvjeti, odmah pismeno narediti žurne mjere zaštite o čemu je dužan obavijestiti nadležnog tužitelja.
- (2) Zahtjev za određivanje žurnih zaštitnih mjera nadležnom policijskom organu mogu podnijeti i nadležni tužitelj, žrtva ili organ starateljstva.
- (3) O zahtjevu iz stavka (2) ovoga članka nadležni policijski organ je dužan odlučiti u roku od šest sati od sata prijema zahtjeva.
- (4) Nadležni policijski organ može odrediti jednu ili više žurnih mjera zaštite.
- (5) U naredbi kojom se određuju žurne mjere zaštite unijet će se upozorenje o posljedicama kršenja žurnih mjera zaštite.
- (6) Pismenu naredbu kojom se određuju žurne mjere zaštite policijski organ je dužan uručiti osobi prema kojoj su mjere određene. Osoba prema kojoj su mjere određene, za vrijeme trajanja mjera, ima pravo podnijeti pritužbu nadležnom tužiteljstvu, koji je o pritužbi dužan odlučiti u roku od 12 sati od podnošenja pritužbe.
- (7) Žurne mjere zaštite na temelju naredbe policijskog organa stupaju na snagu odmah i mogu trajati najdulje 48 sati.
- (8) Nadležni policijski organ o naredbi kojom su određene žurne mjere zaštite bez odgađanja obavještava žrtvu nasilja i organ starateljstva.

V. ZAŠTITNE MJERE

Članak 25.

(Svrha zaštitnih mjera)

Svrha zaštitnih mjera je otklanjanje opasnosti po tjelesni i psihički integritet žrtve nasilja i sprječavanje ponavljanja nasilja otklanjanjem stanja i uvjeta koji mogu utjecati ili poticajno djelovati da počinitelj ponovno izvrši radnje nasilja.

Članak 26.

(Vrste zaštitnih mjera)

Kada postoje osnovi sumnje da je počinjeno djelo nasilja, počinitelju nasilja mogu se izreći sljedeće zaštitne mjere:

- a) udaljenje iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora i zabrana vraćanja u stan, kuću ili drugi stambeni prostor,
- b) zabrana približavanja žrtvi nasilja i prema potrebi djeci žrtve,
- c) zabrana komunikacije, uznemiravanja i uhođenja žrtve nasilja,
- d) obvezan psihosocijalni tretman,
- e) obvezno liječenje od ovisnosti,
- f) privremeno lišenje slobode i zadržavanje.

Članak 27.
(Udaljenje iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora)

- (1) Zaštitna mjera udaljenje iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora i zabrana vraćanja u stan, kuću ili drugi stambeni prostor može se izreći osobi koja je počinila nasilje prema osobi s kojim živi u stanu, kući ili drugom stambenom prostoru, ako nadležni sud ocijeni da postoji opasnost da bi bez provođenja ove mjere počinitelj nasilja mogao ponovno počiniti radnje nasilja.
- (2) Osoba kojoj je izrečena mjera iz stavka (1) ovoga članka dužna je odmah napustiti stan, kuću ili drugi stambeni prostor, prema potrebi, uz prisutnost policijskog službenika.
- (3) Mjera iz stavka (1) ovoga članka određuje se u trajanju koje ne može biti kraće od jednog mjeseca niti dulje od tri godine.
- (4) Nadzor nad izvršavanjem zaštitne mjere udaljenja iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora može se vršiti putem elektronskog nadzora kretanja.
- (5) Podzakonski akt o načinu vršenja nadzora iz stavka (4) ovoga članka donosi federalni ministar pravde.
- (6) Podzakonski akt o načinu provedbe mjere iz stavka (1) ovoga članka donosi federalni ministar unutrašnjih poslova – federalni ministar unutarnjih poslova, uz suglasnost federalnog ministra pravde.

Članak 28.
(Zabrana približavanja žrtvi nasilja)

- (1) Zaštitna mjera zabrana približavanja žrtvi nasilja može se izreći počinitelju nasilja ako postoji opasnost da bi ponovno mogao izvršiti nasilje ili ako bi prisutnost počinitelja nasilja u blizini žrtve stvaralo žrtvi visok stupanj duševne patnje koja onemogućava normalne aktivnosti žrtve.
- (2) U rješenju kojim sud izriče zaštitnu mjeru zabrane približavanja žrtvi nasilja, nadležni sud će odrediti mjesta ili područja i udaljenost na kojoj se počinitelj nasilja ne smije približiti žrtvi nasilja.
- (3) Mjera iz stavka (1) ovoga članka određuje se u trajanju koje ne može biti kraće od jednog mjeseca niti dulje od tri godine.
- (4) Nadzor nad izvršavanjem zaštitne mjere zabrane približavanja žrtvi nasilja može se vršiti putem elektronskog nadzora kretanja.
- (5) Podzakonski akt o načinu vršenja nadzora iz stavka (4) ovoga članka donosi federalni ministar pravde.
- (6) Podzakonski akt o načinu provedbe mjere iz stavka (1) ovoga članka donosi federalni ministar unutrašnjih poslova – federalni ministar unutarnjih poslova, uz suglasnost federalnog ministra pravde.

Članak 29.
(Zabrana komunikacije, uznemiravanja i uhođenja žrtve nasilja)

- (1) Zaštitna mjera zabrane komunikacije, uznemiravanja i uhođenja osobe izložene nasilju može se izreći počinitelju nasilja koji uznemirava ili uhodi žrtvu nasilja, a postoji opasnost da se takvo ponašanje ponovi.
- (2) Mjera iz stavka (1) ovoga članka određuje se u trajanju koje ne može biti kraće od jednog mjeseca niti dulje od tri godine.
- (3) Podzakonski akt o načinu provedbe mjere iz stavka (1) ovoga članka donosi federalni ministar unutrašnjih poslova – federalni ministar unutarnjih poslova, uz suglasnost federalnog ministra pravde.

Članak 30.
(Obvezan psihosocijalni tretman)

- (1) Zaštitna mjera obveznog psihosocijalnog tretmana može se izreći počinitelju nasilja radi otklanjanja uzroka njegovog nasilničkog ponašanja i preodgoja, odnosno u cilju smanjivanja i otklanjanja opasnosti ponavljanja počinjenog nasilja.
- (2) Mjera iz stavka (1) ovoga članka može trajati do prestanka razloga zbog kojeg je određena i ne može biti dulja od tri godine.
- (3) Podzakonski akt o načinu i mjestu provođenja mjere iz stavka (1) ovoga članka donosi federalni ministar rada i socijalne politike, uz suglasnost federalnog ministra zdravstva.

Članak 31.
(Obvezno liječenje od ovisnosti)

- (1) Zaštitnu mjeru obveznog liječenja od ovisnosti nadležni sud izreći će počinitelju nasilja koji je nasilje počinio pod utjecajem ovisnosti od alkohola, opojnih droga ili drugih psihoaktivnih supstanci, ako postoji opasnost da zbog te ovisnosti ponovno izvrši nasilje.
- (2) Mjera iz stavka (1) ovoga članka određuje se u trajanju koje je potrebno za liječenje, ali ne može trajati dulje od tri godine.
- (3) Podzakonski akt o načinu i mjestu provođenja mjere iz stavka (1) ovoga članka donosi federalni ministar zdravstva.

Članak 32.
(Privremeno lišenje slobode i zadržavanje)

- (1) Policijska uprava dužna je za svaki prijavljeni slučaj nasilja izaći na lice mjesta odmah po zaprimljenoj prijavi.
- (2) Policijska uprava može osobu za koju postoje osnove sumnje da je počinila nasilje, privremeno lišiti slobode i zadržati je ako su ispunjeni uvjeti iz članka 153. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/03, 37/03 – ispr., 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13, 59/14 i 74/20, u daljnjem tekstu: ZKP).

Članak 33.
(Podnošenje zahtjeva za izricanje zaštitnih mjera)

- (1) Zahtjev za izricanje zaštitne mjere iz članka 26. toč. a) do e) ovoga zakona nadležnom sudu podnosi nadležni policijski organ.
- (2) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka mogu podnijeti i tužiteljstvo, organ starateljstva ili žrtva nasilja.

Članak 34.
(Rokovi za podnošenje zahtjeva)

- (1) Nadležni policijski organ je obvezan za svaki prijavljeni slučaj nasilja izaći na lice mjesta, odmah izvršiti procjenu rizika za žrtve i djecu, i uvijek kada je to nužno radi zaštite žrtve i kada su ispunjeni ovim zakonom propisani uvjeti podnijeti zahtjev za izricanje zaštitne mjere nadležnom sudu odmah, odnosno najkasnije u roku od 12 sati od saznanja za radnje nasilja iz članka 8. st. (1) i (2) i članka 9. ovoga zakona.
- (2) O podnesenom zahtjevu za izricanje zaštitne mjere nadležni policijski organ dužan je odmah obavijestiti nadležnog tužitelja.
- (3) Ako je zahtjev iz stavka (1) ovoga članka podnesen po isteku roka od 12 sati, sud je dužan razmotriti takav zahtjev.

- (4) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka prilažu se prikupljeni dokazi i izvod iz kaznene, prekršajne i sve druge službene evidencije.

Članak 35.

(Nadležnost za odlučivanje o zahtjevu za izricanje zaštitnih mjera)

- (1) Za izricanje zaštitnih mjera nadležan je općinski sud na čijem području žrtva nasilja ima prebivalište ili boravište.
- (2) O zahtjevu za izricanje zaštitnih mjera odlučuje sudac pojedinac.
- (3) Na izuzeće suca shodno se primjenjuju odredbe o izuzeću sadržane u čl. 39., 40., 41., 42., 43. i 44. ZKP.

Članak 36.

(Obvezni elementi zahtjeva za izricanje zaštitne mjere)

Obvezni elementi zahtjeva za izricanje zaštitne mjere su: naziv organa koji podnosi zahtjev, broj protokola, mjesto i datum, naziv suda kojem se podnosi zahtjev, zakonski temelj za podnošenje zahtjeva, osobni podaci o nasilnoj osobi za koju se zahtijeva izricanje zaštitne mjere, naziv jedne ili više zaštitnih mjera čije se izricanje zahtijeva od suda, radnje nasilja iz članka 8. st. (1) i (2) i članka 9. ovoga zakona za koje postoje osnove sumnje da ih je nasilna osoba počinila, ime i prezime žrtve ili žrtava i odnos s nasilnom osobom, obrazloženje, potpis ovlaštene službene osobe i prilozi uz zahtjev.

Članak 37.

(Odbacivanje zahtjeva)

- (1) Sud će rješenjem odbaciti zahtjev za izricanje zaštitne mjere kada zahtjev nije podnesen od ovlaštenog organa ili osobe.
- (2) Ukoliko zahtjev za izricanje zaštitne mjere ne sadrži sve što je potrebno da bi se po njemu moglo postupiti, sud će ga vratiti podnositelju s uputom da u roku koji sud odredi dopuni zahtjev sukladno odredbama ovoga zakona i da će u slučaju da se ne postupi sukladno nalogu suda, zahtjev odbaciti.

Članak 38.

(Izricanje zaštitnih mjera)

- (1) Prilikom izricanja zaštitnih mjera iz ovoga zakona sud će voditi računa o svrsi, težini, trajanju izrečene mjere i njenoj učinkovitosti.
- (2) Nadležni sud može počinitelju nasilja izreći jednu ili više zaštitnih mjera, kada ocijeni da je to opravdano i da postoje uvjeti za njihovo izricanje propisani ovim zakonom.
- (3) Nadležni sud može zahtijevati od centra za socijalni rad da mu pruži pomoć u pribavljanju potrebnih dokaza, odnosno da dostavi svoje mišljenje o svrsishodnosti tražene zaštitne mjere.

Članak 39.

(Rokovi i način izricanja zaštitne mjere)

- (1) Nadležni sud dužan je u roku od 24 sata od prijema zahtjeva za izricanje zaštitne mjere iz članka 26. toč. a) do c) ovoga zakona odlučiti o zahtjevu i donijeti rješenje.
- (2) Nadležni sud dužan je u roku od sedam dana od prijema zahtjeva za izricanje zaštitnih mjera iz članka 26. toč.) d) i e) ovoga zakona osigurati mišljenje vještaka, ukoliko je nužno, te odlučiti o zahtjevu i donijeti rješenje.

- (3) U slučaju kada je zahtjev za izricanje zaštitnih mjera podnijela žrtva nasilja, sud je ovlašten tražiti izjašnjenje od organa starateljstva, policijskog organa i tužiteljstva o okolnostima značajnim za odluku.
- (4) Organ starateljstva, policijski organ i tužiteljstvo dužni su u roku od 12 sati dostaviti sudu traženo izjašnjenje, a sud je dužan donijeti odluku u rokovima iz st. (1) i (2) ovoga članka nakon zaprimanja izjašnjenja.
- (5) Ukoliko nadležni sud zahtijeva da se počinitelj nasilja izvede pred sud, može tu osobu pozvati putem nadležne policijske uprave.
- (6) O zahtjevu za izricanje zaštitne mjere sud odlučuje rješenjem.
- (7) Prilikom izricanja zaštitne mjere nadležni sud nije ograničen posebnim formalnim dokaznim pravilima radi utvrđivanja činjenica o izvršenju radnji nasilja iz članka 8. st. (1) i (2) i članka 9. ovoga zakona, kao i o posljedicama koje su nastupile.
- (8) Rješenjem o izricanju zaštitne mjere utvrđuje se trajanje zaštitne mjere izrečene počinitelju nasilja koja počinje teći od dana donošenja rješenja.
- (9) Na prijedlog ovlaštenog organa ili osobe trajanje izrečene zaštitne mjere se može produljiti rješenjem suda.

Članak 40.

(Obvezni elementi rješenja o izricanju zaštitne mjere)

Obvezni elementi rješenja kojim se izriče zaštitna mjera su:

- a) uvod koji sadrži: naziv suda koji donosi rješenje, ime suca, naziv organa ili osobe koji je podnio zahtjev za izricanje zaštitne mjere, datum podnošenja zahtjeva, ime osobe prema kojoj se izriču zaštitne mjere i datum donošenja rješenja,
- b) izreka koja sadrži: osobne podatke osobe kojoj se izriče zaštitna mjera, radnje nasilja iz članka 8. st. (1) i (2) i članka 9. ovoga zakona radi kojih se izriče zaštitna mjera, uz navođenje činjeničnog opisa radnji nasilja, osobne podatke žrtve nasilja, vrstu izrečene zaštitne mjere, trajanje zaštitne mjere, naziv organa nadležnog za izvršenje zaštitne mjere, upozorenje o posljedicama kršenja izrečene zaštitne mjere i navod da žalba ne odlaže izvršenje rješenja,
- c) obrazloženje koje sadrži: kratko izlaganje zahtjeva za izricanje zaštitne mjere, pribavljene informacije i dokaze, utvrđeno činjenično stanje i razloge koji, s obzirom na utvrđeno činjenično stanje, upućuju na opravdanost vrste i trajanja izrečene zaštitne mjere, pravni temelj za izricanje zaštitne mjere, kao i pravni temelj iz ovoga zakona prema kojem žalba ne odlaže izvršenje rješenja,
- d) pouka o pravnom lijeku koja sadrži: naziv suda putem kojeg se žalba podnosi, kao i naziv suda kojem se žalba podnosi i u kojem roku,
- e) potpis suca i otisak pečata suda.

Članak 41.

(Dostavljanje rješenja)

- (1) Rješenje o izricanju zaštitne mjere nadležni sud će odmah dostaviti osobi kojoj je izrečena zaštitna mjera, podnositelju zahtjeva, žrtvi i organu nadležnom za izvršenje izrečene zaštitne mjere.
- (2) Rješenje o izricanju zaštitne mjere će se u svakom slučaju bez odlaganja dostaviti i nadležnom policijskom organu i nadležnom tužitelju.
- (3) Sud je dužan dostaviti rješenje o izricanju zaštitnih mjera organu starateljstva na čijem području osoba kojoj je izrečena zaštitna mjera ima prebivalište ili boravište radi evidencije, najkasnije u roku od tri dana od donošenja rješenja.

Članak 42.
(Obveze nadležnih organa)

- (1) Organi nadležni za izvršenje izrečene zaštitne mjere navedene u rješenju o izricanju zaštitne mjere dužni su redovito pratiti izvršenje mjere, sačiniti i dostaviti nadležnom sudu izvješće o njihovom izvršenju u roku koji odredi sud, a najkasnije u roku od šest mjeseci od dana izricanja zaštitne mjere, te predložiti obustavu, produljenje ili zamjenu mjere drugom propisanom mjerom, kada to smatraju potrebnim.
- (2) Organ nadležan za izvršenje zaštitne mjere, kao i policijska uprava, dužni su odmah po saznanju o neizvršenju ili kršenju izrečene mjere podnijeti prijavu nadležnom tužiteljstvu.

Članak 43.
(Zamjena drugom zaštitnom mjerom ili obustava izvršenja zaštitne mjere)

Nadležni sud nakon izvješća o izvršenju zaštitne mjere dostavljenog od organa nadležnih za izvršenje izrečene zaštitne mjere, može izrečenu mjeru zamijeniti drugom zaštitnom mjerom, izreći dodatnu zaštitnu mjeru ili obustaviti izvršenje zaštitne mjere.

Članak 44.
(Obustavljanje postupka za izricanje zaštitnih mjera)

Sud će rješenjem obustaviti postupak za izricanje zaštitnih mjera kada se utvrdi da:

- a) radnje koje su navedene u zahtjevu ne predstavljaju radnje navedene u članku 8. st. (1) i (2) i članku 9. ovoga zakona ili
- b) kada ne postoje uvjeti za izricanje zaštitnih mjera propisanih ovim zakonom.

Članak 45.
(Izjavljivanje žalbe)

- (1) Žalbu na rješenje suda kojim je izrečena zaštitna mjera može izjaviti podnositelj zahtjeva za izricanje zaštitne mjere, žrtva nasilja i osoba kojoj je izrečena zaštitna mjera.
- (2) Žalbu na rješenje suda kojim je odbačen zahtjev za izricanje zaštitne mjere ili postupak obustavljen može izjaviti podnositelj zahtjeva i žrtva nasilja.

Članak 46.
(Rokovi za podnošenje i sadržaj žalbe)

- (1) Protiv rješenja suda kojim je odlučeno o zahtjevu za izricanje zaštitne mjere dozvoljena je žalba u roku od tri dana od dana prijema rješenja.
- (2) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.
- (3) Žalba iz stavka (1) ovoga članka treba sadržavati naziv suda, broj i datum rješenja protiv kojeg se izjavljuje, žalbeni temelj, razloge i potpis podnositelja žalbe.

Članak 47.
(Žalbeni temelji)

Rješenje kojim je odlučeno o zahtjevu za izricanje zaštitne mjere može se pobijati zbog:

- a) bitne povrede postupka propisanog ovim zakonom,
- b) povrede materijalnih odredaba ovoga zakona,
- c) pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja,
- d) odluke o izrečenju zaštitnoj mjeri.

Članak 48.
(Bitne povrede postupka)

Bitne povrede postupka izricanja zaštitne mjere postoje ako:

- a) je rješenje o izricanju zaštitne mjere donio sudac koji je morao biti izuzet od postupka izricanja zaštitne mjere,
- b) sud nije bio stvarno nadležan da izriče zaštitnu mjeru,
- c) zahtjev za izricanje zaštitne mjere bio je podnesen od neovlaštenog organa,
- d) sud je propustio primijeniti ili je pogrešno primijenio odredbe ovoga zakona, a to je bilo ili je moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje odluke o izricanju zaštitne mjere.

Članak 49.
(Povrede materijalnih odredaba ovoga zakona)

Povreda materijalnih odredaba ovoga zakona postoji ako djelo za koje je izrečena zaštitna mjera ne predstavlja nasilje u obitelji, odnosno nasilje prema ženama ili ukoliko nisu ispunjeni ovim zakonom propisani uvjeti za izricanje zaštitnih mjera.

Članak 50.
(Pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje)

Pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje postoji kada je sud neku odlučnu činjenicu pogrešno utvrdio ili ju nije utvrdio.

Članak 51.
(Odluka o izrečenoj zaštitnoj mjeri)

Odluka o izrečenoj zaštitnoj mjeri može se pobijati žalbom ako odlukom o izrečenoj zaštitnoj mjeri nije prekoračeno zakonsko ovlaštenje, ali sud nije pravilno izrekao mjeru, s obzirom na okolnosti koje su od značaja za izbor vrste i trajanje zaštitne mjere.

Članak 52.
(Dostavljanje žalbe)

- (1) Žalba se dostavlja sudu koji je donio rješenje o izricanju zaštitne mjere.
- (2) Primjerak žalbe sud dostavlja protivnoj strani koja može u roku od tri dana dostaviti sudu odgovor na žalbu.

Članak 53.
(Odbacivanje žalbe)

Neblagovremenu ili nepotpunu žalbu odbacit će drugostupanjski sud rješenjem, ako to nije učinio prvostupanjski sud.

Članak 54.
(Odlučivanje o žalbi)

- (1) O žalbi odlučuje drugostupanjski sud u sjednici vijeća.
- (2) Drugostupanjski sud razmotrit će žalbu na temelju spisa i žalbe, u pravilu bez održavanja ročišta i obvezan je donijeti odluku u roku od tri dana od dana prijema žalbe.

- (3) Odlučujući o žalbi drugostupanjski sud može uvažiti žalbu, ukinuti rješenje i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje, žalbu odbiti kao neutemeljenu ili uvažiti žalbu i preinačiti prvostupanjsko rješenje.

Članak 55.
(Pravo na kontakt počinitelja nasilja sa djetetom)

- (1) Pravo na kontakt počinitelja nasilja kojem je izrečena zaštitna mjera sa djetetom ostvaruje se posredstvom i pod nadzorom organa starateljstva, ukoliko je prema ocjeni organa starateljstva ostvarivanje tog kontakta u najboljem interesu djeteta.
- (2) O ostvarivanju prava kontakta iz stavka (1) ovoga članka, organ starateljstva odlučuje posebnim rješenjem.

VI. ZBRINJAVANJE ŽRTVE

Članak 56.
(Sigurna kuća)

Sigurna kuća, u smislu ovoga zakona, je pružatelj usluge socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške žrtvama nasilja u skladu s posebnim propisom i može se osnovati od strane nevladine organizacije ili kao javna ustanova.

Član 57.
(Način zbrinjavanja žrtve)

- (1) Radi osiguranja fizičke zaštite i ostvarivanja prava i interesa žrtve nasilja, organ starateljstva uz asistenciju policijskog organa ili policijski organ dužni su, uz prethodni pristanak žrtve, osim ako je žrtva dijete, privremeno zbrinuti žrtvu nasilja i djecu iz žrtvinog domaćinstva u sigurnu kuću, drugu odgovarajuću instituciju ili kod druge obitelji.
- (2) Žrtva nasilja, zbog pretrpljenog nasilja, straha i uznemirenosti, radi osiguravanja fizičke zaštite i ostvarivanja svojih prava i interesa, kao i sprječavanja ponavljanja nasilja, ima pravo izravno zatražiti od sigurne kuće smještaj ili podnijeti nadležnom organu starateljstva, zahtjev za privremeno zbrinjavanje.
- (3) Organ starateljstva će, odmah po prijemu zahtjeva iz stavka (2) ovoga članka razmotriti zahtjev i donijeti odluku.
- (4) Rješenje o odobrenju smještaja žrtve nasilja u sigurnu kuću donosi nadležni organ starateljstva po službenoj dužnosti odmah po saznanju da je izvršeno nasilje, ili na zahtjev policijskog organa, žrtve nasilja ili pravne osobe koje pružaju specijalizirane usluge podrške iz članka 14. ovoga zakona, odmah po prijemu zahtjeva za smještaj u sigurnu kuću.
- (5) Rješenje o odobrenju smještaja u sigurnu kuću iz stavka (4) ovoga članka, donosi se usmeno, a pismeno rješenje se izrađuje najkasnije u roku od 24 sata od dana donošenja usmenog rješenja. Sadržaj pismenog rješenja mora odgovarati sadržaju usmenog rješenja.
- (6) Žalbu na rješenje kojim se usvaja ili odbija zahtjev za smještaj u sigurnu kuću nadležnom kantonalnom ministarstvu za socijalnu i dječju zaštitu žrtva nasilja i specijalizirana nevladina organizacija mogu podnijeti u roku od 24 sata od zaprimanja prvostupanjskog rješenja.
- (7) O žalbi na rješenje iz stavka (6) ovoga članka nadležno kantonalno ministarstvo za socijalnu i dječju zaštitu dužno je odlučiti u roku od tri dana.

Članak 58.
(Privremeno zbrinjavanje u sigurnu kuću)

- (1) U sigurnoj kući, kao posebnoj mjeri podrške žrtvama nasilja, osigurava se socijalna, psihološka, pravna, pedagoška i medicinska pomoć i podrška.
- (2) Žrtva nasilja privremeno se zbrinjava u sigurnu kuću, u trajanju najdulje do šest mjeseci.
- (3) Rok iz stavka (2) ovoga članka može se produljiti na zahtjev žrtve nasilja, nadležnog organa starateljstva, policijskog organa ili pravne osobe koje pružaju specijalizirane usluge podrške iz članka 14. ovoga zakona, dok traju okolnosti opasnosti po žrtvu nasilja, kao i zbog nastavka nužnog psihosocijalnog tretmana.

Članak 59.
(Zbrinjavanje žrtve u drugoj odgovarajućoj instituciji ili kod druge obitelji)

Žrtva nasilja zbrinjava se u drugu odgovarajuću instituciju ili kod druge obitelji na zahtjev organa starateljstva kada organ starateljstva ocijeni da je to povoljnije za žrtvu i uz suglasnost žrtve nasilja.

Članak 60.
(Preuzimanje osobnih stvari)

Radi zaštite žrtve nasilja, policijski organ je na zahtjev žrtve dužan otpratiti žrtvu u kuću, stan ili drugi stambeni prostor radi preuzimanja osobnih stvari i osobnih stvari drugih osoba koje su s njom napustile taj prostor, a koje su nužne za zadovoljenje svakodnevnih potreba.

Članak 61.
(Minimalni standardi za rad sigurnih kuća)

Minimalni standardi za rad sigurnih kuća koji se odnose na lokaciju, prostor, opremu, organizaciju, broj i stručnu spremu angažiranih stručnih djelatnika, te procjenu, planiranje i aktivnosti za pružanje usluga socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške utvrdit će se posebnim propisom iz oblasti socijalne i dječje zaštite.

Članak 62.
(Postupak ocjenjivanja minimalnih standarda)

- (1) Nevladina organizacija ili druga pravna osoba iz članka 56. ovoga zakona radi obavljanja djelatnosti sigurne kuće mora ispunjavati minimalne standarde iz članka 61. ovoga zakona.
- (2) Postupak ocjenjivanja ispunjenosti minimalnih standarda za rad sigurnih kuća utvrđenih propisom iz članka 61. ovoga zakona provodi tijelo imenovano od strane federalnog ministra rada i socijalne politike za pružatelje socijalnih usluga kojima je osnivač Federacija ili koji su svoju djelatnost registrirali na razini Federacije.
- (3) Postupak ocjenjivanja ispunjenosti minimalnih standarda za rad sigurnih kuća utvrđenih propisom iz članka 61. ovoga zakona provodi tijelo imenovano od strane kantonalnog ministra za pružatelje socijalnih usluga kojima je osnivač kanton ili jedinica lokalne samouprave ili koji su svoju djelatnost registrirali na razini toga kantona.
- (4) Na temelju prijedloga tijela iz st. (2) i (3) ovoga članka nadležni ministar donosi rješenje o ispunjenosti standarda iz stavka (3) ovoga članka.

- (5) Reviziju ispunjenosti minimalnih standarda vrši Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za socijalnu i dječju zaštitu najmanje jedan put u dvije godine.
- (6) Postupak ocjenjivanja ispunjenost minimalnih standarda za rad sigurnih kuća iz st. (2) i (3) i revizije iz stavka (5) ovoga članka provodi se uz primjenu odredbi Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 02/98, 48/99 i 61/22) i ovoga zakona.
- (7) Rješenje iz stavka (5) ovoga članka je konačno i protiv njega nije dozvoljena žalba ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Članak 63.

(Podzakonski akt o minimalnim standardima, postupku ocjene ispunjenosti i reviziji ispunjenosti minimalnih standarda)

Poseban propis o minimalnim standardima, postupku ocjene ispunjenosti minimalnih standarda i reviziji ispunjenosti minimalnih standarda donijet će federalni ministar rada i socijalnu politike, uz pribavljanje mišljenja kantonalnih ministarstava nadležnih za socijalnu i dječju zaštitu.

Članak 64.

(Središnji registar sigurnih kuća)

- (1) Sigurne kuće koje budu ispunile propisane minimalne standarde upisuju se u Središnji registar sigurnih kuća koji uspostavlja i vodi Federalno ministarstvo rada i socijalne politike.
- (2) U registar iz stavka (1) ovoga članka upisuju se i sigurne kuće kojima su nadležna kantonalna ministarstva utvrdila ispunjenost propisanih minimalnih standarda iz članka 61. ovoga zakona.
- (3) Podaci iz registra iz stavka (1) ovoga članka o sigurnim kućama koje ispunjavaju propisane minimalne standarde trebaju biti javno dostupni.
- (4) Sadržaj i način vođenja Središnjeg registra iz stavka (1) ovoga članka propisuje federalni ministar rada i socijalne politike uz prethodno pribavljena mišljenja nadležnih kantonalnih ministarstava.

Članak 65.

(Sredstva za financiranje sigurnih kuća)

- (1) Sukladno relevantnim propisima, sigurne kuće osiguravaju sredstva za svoj rad iz sljedećih izvora:
 - a) vlastite djelatnosti,
 - b) proračuna Federacije,
 - c) proračuna kantona,
 - d) proračuna jedinica lokalne samouprave,
 - e) osobnog udjela korisnika usluge ili njihovih srodnika,
 - f) legata, poklona, donacija, zaviještanja i
 - g) iz drugih izvora.
- (2) Sredstvima iz proračuna Federacije sufinanciraju se troškovi tekućeg poslovanja sigurne kuće koji obuhvaćaju osiguranje adekvatnih smještajnih kapaciteta, režijske troškove i naknade za rad djelatnika.
- (3) Sredstvima iz proračuna kantona i jedinica lokalne samouprave financiraju se troškovi vezani za smještaj i boravak žrtve obiteljskog nasilja u sigurnoj kući.

- (4) Sigurne kuće jednom godišnje utvrđuju cijenu za usluge socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške prema metodologiji koju donosi federalni ministar rada i socijalne politike, uz pribavljeno mišljenje nadležnih kantonalnih ministarstava za socijalnu i dječju zaštitu.
- (5) Sva pitanja vezana za plaćanje usluga socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške u sigurnoj kući reguliraju se posebnim ugovorima između sigurne kuće i fizičkih ili pravnih osoba koje djelomično ili u cijelosti snose troškove predmetnih usluga.
- (6) Ako se usluge socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške pružaju na zahtjev organa starateljstva, ugovor iz stavka (5) ovoga članka potpisuju kantonalno ministarstvo ili općinsko tijelo uprave iz čijeg proračuna se financira organ starateljstva i izabrana sigurna kuća.

Članak 66.
(Obveza pripreme plana pomoći žrtvi nasilja)

- (1) U slučajevima nasilja, kada smatra da je to potrebno, nadležni organ starateljstva može obrazovati poseban stručni tim sastavljen od predstavnika organa starateljstva, policijskog organa i pravne osobe koje pružaju specijalizirane usluge podrške iz članka 14. ovoga zakona, koji će izraditi poseban plan zaštite, pomoći i podrške žrtvi.
- (2) Stručni tim iz stavka (1) dužan je koordinirati svim aktivnostima usmjerenim na pružanje pomoći i podrške žrtvi u cilju osiguranja njene zaštite.
- (3) Plan pomoći žrtvi posebno sadrži mjere koje je potrebno poduzeti u skladu sa zakonom kojim se uređuje socijalna, zdravstvena i dječja zaštita,
- (4) Ako je žrtva dijete, plan pomoći žrtvi sadrži i mjere za zaštitu djeteta sukladno zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi i propisima kojima se uređuje zaštita prava djeteta.

Članak 67.
(Zaštita identiteta i zabrana objave informacija)

O žrtvi ili počinitelju nasilja ne smije se javno objaviti informacija na temelju koje se može utvrditi identitet žrtve ili člana obitelji žrtve, osim ako je punoljetna žrtva s tim izričito suglasna.

Članak 68.
(Drugi oblici podrške)

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije), vlade kantona, gradovi i općine dužni su izravno i putem resornih ministarstava, tijela i službi, pružiti sve oblike podrške pravnim osobama koje pružaju specijalizirane usluge podrške iz članka 14. ovoga zakona.

VII. OSTALI OBLICI ZAŠTITE I POMOĆI

Članak 69.
(Usluge opće podrške)

- (1) Žrtva nasilja ima pravo i na:
 - a) usluge socijalne zaštite kao što su pravo na osiguravanje temeljnih životnih potreba u pogledu nužnog socijalnog i materijalnog zbrinjavanja, uključujući financijsku podršku,
 - b) osiguranje zdravstvene zaštite,

- c) osiguranje obrazovanja i obuke,
 - d) usluge psihološkog i pravnog savjetovanja,
 - e) osiguranje zapošljavanja.
- (2) Osiguranje prava iz stavka (1) toč. b) i d) ovoga članka vršit će se onoliko dugo koliko je potrebno, a prava iz stavka (1) toč. c) i e) vršit će se sukladno važećim propisima o obrazovanju i zapošljavanju.

Članak 70.
(Privremena pomoć žrtvi nasilja)

- (1) Sredstva za financiranje temeljnog oblika zaštite žrtve nasilja kojoj se odmah ne može osigurati zaštita sukladno članku 66. ovoga zakona u okviru sustava zdravstvene i socijalne zaštite, osigurati će se kao privremena pomoć.
- (2) S ciljem ostvarivanja privremene pomoći iz stavka (1) ovoga članka vlada kantona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijet će odluku o načinu ostvarivanja privremenih oblika pomoći, uključujući i pravnu pomoć za žrtve nasilja.

Članak 71.
(Besplatna SOS telefonska linija za pomoć žrtvama nasilja)

- (1) Federalno ministarstvo rada i socijalne politike će, uz tehničku podršku Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, osigurati uspostavljanje 24-satne besplatne SOS telefonske linije koja pokriva cijelu Federaciju, radi davanja savjeta i pružanja podrške žrtvama nasilja, povjerljivo, odnosno čuvajući njihovu anonimnost, u svezi sa svim vidovima nasilja obuhvaćenih ovim zakonom.
- (2) Funkcioniranje i rad SOS telefonske linije se osigurava i financira iz proračuna Federacije, a njen rad, opsluživanje, savjetovanje i funkcioniranje uređuje se podzakonskim aktom o funkcioniranju SOS telefona, koji donosi federalni ministar rada i socijalne politike uz konzultacije sa Gender centrom Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 72.
(Program mjera za prevenciju, zaštitu i borbu protiv nasilja)

- (1) Sve razine vlasti u Federaciji dužne su donositi politike kojima će se prevenirati, zaštititi i boriti protiv nasilja.
- (2) Politike iz stavka (1) ovoga članka obvezno sadrže sljedeće mjere:
- a) obveze organa s ciljem preventivnog djelovanja, suzbijanja svih oblika nasilja i zaštite žrtava nasilja,
 - b) mjere nužne za rad s počiniteljem nasilja, uključujući i savjetodavnu podršku svim članovima obitelji,
 - c) aktivnosti na promociji nenasilničkog ponašanja,
 - d) aktivnosti na edukaciji državnih službenika i namještenika, zaposlenih u organima starateljstva, zdravstvenih radnika, nastavnika, odgajatelja i drugih subjekata iz oblasti nasilja,
 - e) obvezu vođenja statističkih baza podataka o počiniteljima nasilja i žrtvama nasilja, vodeći računa o zaštiti osobnih podataka,
 - f) način osiguranja sredstava za financiranje programa mjera,
 - g) sve potrebne mjere radi zaštite i sigurnosti žrtava nasilja u sigurnoj kući.
- (3) Politike iz stavka (1) ovoga članka će se donositi u skladu s važećim zakonodavstvom za donošenje javnih politika u Federaciji, kao i s potrebama i mogućnostima svih razina vlasti.

Članak 73.
(Financiranje programa i projekata)

Federacija, kantoni, gradovi i općine će financirati programe i projekte usmjerene na prevenciju nasilja, stvaranje i poboljšanje uvjeta zaštite žrtve nasilja, sukladno mogućnostima.

VIII. ULOGA NEVLADINIH ORGANIZACIJA U PRUŽANJU PODRŠKE ŽRTVAMA NASILJA

Članak 74.
(Uloga nevladinih organizacija)

- (1) Nevladine organizacije mogu, u okviru svoje registrirane djelatnosti, realizirati aktivnosti pružanja podrške i pomoći žrtvama nasilja sukladno ovom zakonu, ako se time postiže učinkovitije ostvarivanje određenih prava i obveza žrtava nasilja.
- (2) Nevladine organizacije mogu realizirati i posebne programe i projekte, u cilju prevencije i pružanja pomoći žrtvama nasilja, a koji se financiraju iz proračuna institucija Bosne i Hercegovine, Federacije, kantona, gradova i općina i donatorskim sredstvima.

Članak 75.
(Multisektorski pristup i koordinacija)

- (1) Vlada Federacije, na prijedlog Gender centra Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Gender centar Federacije), donosi odluku o izradi Strategije za prevenciju i borbu protiv nasilja u obitelji i nasilja prema ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine kojom se određuje nositelj izrade strateškog dokumenta, sudionici u procesu izrade i drugi elementi u skladu s važećim propisima o razvojnom planiranju i izradi strateških dokumenata u Federaciji.
- (2) U cilju osiguranja koordiniranog i multisektorskog rada, planiranja i izvještavanja o implementaciji strateškog okvira Vlada Federacije na prijedlog Gender centra Federacije za razinu Federacije, vlade kantona i jedinice lokalne samouprave za razinu kantona, gradova i općina formiraju koordinacijska tijela u koja imenuju ključnu koordinirajuću instituciju i predstavnike nadležnih institucija iz oblasti pravosuđa, policije, zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, zapošljavanja i dr. na razini vlasti za koju se koordinacijsko tijelo formira.
- (3) U koordinacijska tijela iz stavka (2) ovoga članka mogu se imenovati i predstavnici nevladinih organizacija, akademske zajednice, medija i stručnjaci iz pojedinih oblasti.
- (4) Koordinacijska tijela iz stavka (2) ovoga članka imaju zadatak izrade i praćenja provedbe javnih politika, organizacije periodičnih sastanaka, povezivanja, planiranja i implementacija aktivnosti i godišnjeg izvještavanja prema izvršnoj i zakonodavnoj vlasti na razini za koju je koordinacijsko tijelo formirano i izvještavanja prema Gender centru Federacije.
- (5) Vlada Federacije, na prijedlog Gender centra Federacije, donosi Okvirni protokol o postupanju u slučajevima nasilja.
- (6) Okvirnim protokolom o postupanju u slučajevima nasilja se definiraju obveze nadležnih organa u postupku preventivnog djelovanja, postupanja i zaštite u slučajevima nasilja i definira rad subjekata zaštite iz članka 13. ovoga zakona.
- (7) Subjekti zaštite su dio i/ili ostvaruju kontinuirano suradnju s koordinacijskim tijelima iz stavka (2) ovoga članka.
- (8) Subjekti zaštite dužni su za područje jedne ili više općina/gradova potpisati protokol o postupanju u slučajevima nasilja kojim će biti utvrđena koordinacija rada

u slučajevima nasilja. Temelj općinskog/gradskog protokola čini Okvirni protokol iz stavka (6) ovoga članka.

Članak 76.
(Povjerenstvo za praćenje primjene Zakona)

- (1) Pri Federalnom ministarstvu pravde formira se Povjerenstvo za praćenje primjene ovoga zakona, koji se sastoji od članova iz reda sudaca, tužitelja, ombudsmena, predstavnika Federalnog ministarstva pravde, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Federalnog ministarstva unutrašnjih polova – Federalnog ministarstva unutarnjih poslova, Federalnog ministarstva zdravstva, organa starateljstva, Gender centra Federacije i predstavnika pravnih osoba koje pružaju specijalizirane usluge podrške iz članka 14. ovoga zakona.
- (2) Federalni ministar pravde će donijeti podzakonski akt kojim će pobliže urediti broj članova, rad i organizaciju Povjerenstva iz stavka (1) ovoga članka.

IX. OBVEZE VOĐENJA EVIDENCIJE I IZVJEŠTAVANJA I OBVEZA REDOVNOG STRUČNOG OSPOSABLJAVANJA

Članak 77.
(Obveze vođenja evidencije i izvještavanja)

- (1) Nadležni policijski organ dužan je voditi pisanu i elektronsku evidenciju o prijavljenim slučajevima nasilja, predloženim zaštitnim mjerama i žurnim zaštitnim mjerama i o provođenju žurnih mjera zaštite i zaštitnih mjera iz čl. 23. i 26. ovoga zakona.
- (2) Nadležno tužiteljstvo dužno je voditi pisanu i elektronsku evidenciju o podnesenim prijavama slučajeva nasilja i podnesenim zahtjevima za određivanje žurnih mjera zaštite iz članka 23. ovoga zakona i zahtjevima za izricanje zaštitnih mjera iz članka 26. ovoga zakona.
- (3) Nadležni sud dužan je voditi pisanu i elektronsku evidenciju o podnesenim zahtjevima za izricanje zaštitnih mjera i o izrečenim zaštitnim mjerama iz članka 26. ovoga zakona.
- (4) Organ starateljstva dužan je voditi pisanu i elektronsku evidenciju o podnesenim zahtjevima za određivanje žurnih mjera zaštite iz članka 23. i zahtjevima za izricanje zaštitnih mjera iz članka 26. ovoga zakona.
- (5) Centar za mentalno zdravlje dužan je voditi pisanu i elektronsku evidenciju o provođenju izrečenih zaštitnih mjera iz članka 26. točka d) ovoga zakona.
- (6) Centar za liječenje bolesti ovisnosti dužan je voditi pisanu i elektronsku evidenciju o provođenju izrečenih zaštitnih mjera iz članka 26. točka e) ovoga zakona.
- (7) Sigurna kuća dužna je voditi pisanu i elektronsku evidenciju o broju zaprimljenih zahtjeva za smještaj i realiziranih smještaja žrtava, na obrascu koji posebnim podzakonskim aktom propisuje federalni ministar rada i socijalne politike.
- (8) Evidencije iz st. (1) do (7) ovoga članka sadrže podatke o prijavljenim slučajevima nasilja, zaštitnim mjerama i žurnim zaštitnim mjerama, osobama koje su štice zaštitnim mjerama i žurnim zaštitnim mjerama i osobama kojima su izrečene zaštitne mjere prema spolu, dobi i invaliditetu žrtve i nasilnika, vrsti nasilja i odnosu između nasilnika i žrtve.
- (9) Sve evidencije iz ovoga članka vodit će se u skladu s odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka („Službeni glasnik BiH“, br. 49/06, 76/11, 89/11 - ispr).
- (10) Statistički podaci iz evidencija iz st. (1) do (7) ovoga članka obvezno se dostavljaju Gender centru Federacije najkasnije do 31.01. za prethodnu godinu.
- (11) Objedinjene podatke iz stavka (10) ovoga članka Gender centar Federacije dostavlja Federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova – Federalnom ministarstvu unutarnjih poslova najkasnije do 31.03. za prethodnu godinu.

- (12) Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova – Federalno ministarstvo unutarnjih poslova dužno je uspostaviti jedinstvenu informacijsku bazu podataka iz stavka (11) ovoga članka. Način uspostave i vođenja informacijske baze podataka propisat će se podzakonskim aktom kojeg donosi federalni ministar unutrašnjih poslova – federalni ministar unutarnjih poslova.
- (13) Podaci se dostavljaju Federalnom zavodu za statistiku i Povjerenstvu za praćenje primjene ovoga zakona iz članka 76. ovoga zakona.
- (14) Podaci se čuvaju u evidencijama 15 godina i poslije toga se brišu.

Članak 78.

(Obveza redovnog stručnog osposobljavanja)

- (1) Centar za edukaciju sudaca i tužitelja Federacije Bosne i Hercegovine osigurava redovito stručno osposobljavanje sudaca i tužitelja iz oblasti nasilja.
- (2) Nadležna ministarstva i organi uprave osiguravaju redovito stručno osposobljavanje državnih službenika i namještenika koji se neposredno bave oblašću nasilja.
- (3) Nadležna ministarstva unutarnjih poslova dužna su osigurati redovito stručno osposobljavanje policijskih službenika iz oblasti nasilja.
- (4) Sredstva nužna za ostvarivanje obveza iz st. (1), (2) i (3) ovoga članka osigurati će se iz proračuna Federacije, kantona, gradova i općina, kao i iz donatorskih sredstava.

X. NADZOR I KAZNE NE ODREDBE

Članak 79.

(Nadzor nad primjenom ovoga zakona)

- (1) Nadzor nad primjenom ovoga zakona obavljaju Federalna uprava za inspekcijske poslove putem nadležnih federalnih inspektora i kantonalna tijela za inspekcijske poslove putem nadležnih kantonalnih inspektora, i to:
 - a) federalni inspektori socijalne zaštite u dijelu primjene propisa iz oblasti socijalne zaštite za pružatelje usluga socijalnog zbrinjavanja i podrške za žrtve obiteljskog nasilja i nasilja prema ženama, odnosno sigurne kuće koje su svoju djelatnost registrirale na razini Federacije,
 - b) kantonalni inspektori socijalne zaštite u dijelu primjene propisa iz oblasti socijalne zaštite za pružatelje usluga socijalnog zbrinjavanja i podrške za žrtve obiteljskog nasilja i nasilja prema ženama, odnosno sigurne kuće koje su svoju djelatnost registrirale na razini kantona i
 - c) federalni i kantonalni inspektor rada u dijelu koji se odnosi na rad, kako je to razgraničenje nadležnosti utvrđeno propisima o radu, a koje se odnosi na mjesta rada.
- (2) Tijela iz stavka (1) ovoga članka surađuju, dostavljaju obavještenja o poduzetim mjerama, pružaju neposrednu pomoć jedni drugima i poduzimaju zajedničke mjere i aktivnosti nužne za vršenje nadzora nad provedbom ovoga zakona.
- (3) Pored poslova utvrđenih propisom o inspekcijama u Federaciji, federalni i kantonalni inspektori u skladu s ovim zakonom obavljaju i sljedeće poslove:
 - a) prate i proučavaju obavljanje registrirane djelatnosti pružatelja usluga socijalnog zbrinjavanja i podrške za žrtve obiteljskog nasilja i nasilja prema ženama, odnosno sigurnih kuća i poduzimaju mjere za njezino kvalitetno obavljanje;
 - b) nadziru zakonitost rada pružatelja usluga socijalnog zbrinjavanja i podrške za žrtve obiteljskog nasilja i nasilja prema ženama, odnosno sigurnih kuća, kao i njihovih djelatnika u obavljanju djelatnosti za koju su registrirani;

- c) razmatraju podneske pravnih i fizičkih osoba koji se odnose na nadzor iz utvrđene nadležnosti o poduzetim radnjama i pismeno obavještavaju podnositelja;
 - d) poduzimaju preventivne aktivnosti u cilju sprječavanja nastupanja štetnih posljedica zbog nedostatka i nepravilnosti u provedbi ovoga zakona i propisa donijetih na temelju ovoga zakona.
- (4) Federalni i kantonalni inspektori preventivne aktivnosti iz stavka (3) točka d) ovoga članka nalažu rješenjem.

Članak 80.
(Prekršajne sankcije)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 4.000,00 KM bit će kažnjena za prekršaj službena osoba koja prekrši obvezu žurnog postupanja sukladno članku 19. stavak (1) ovoga zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjene za prekršaj osobe koje ne postupe sukladno članku 20. stavak (1) ovoga zakona.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 6.000,00 KM bit će kažnjena za prekršaj službena osoba koja ne postupi sukladno članku 20. stavak (3) ovoga zakona, ako je dijete žrtva radnji nasilja iz članka 8. ovoga zakona.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 800,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj osobe koje ne postupe sukladno članku 20. stavak (3) ovoga zakona, ako je dijete žrtva nasilja iz članka 8. ovoga zakona.

Članak 81.
(Kazneno djelo kršenja zaštitnih mjera)

- (1) Tko prekrši izrečenu žurnu mjeru zaštite iz članka 23. stavak (1) toč. a), b) i (c) ili izrečenu zaštitnu mjeru iz članka 26. toč. a), b) i c) ovoga zakona kaznit će se za kazneno djelo novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.
- (2) Kazna zatvora u trajanju do jedne godine koja je izrečena za kazneno djelo iz stavka (1) ovoga članka ne može se zamijeniti novčanom kaznom.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se osoba koja prekrši zaštitne mjere iz člana 26. toč. d) i e).

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 82.
(Obveza donošenja podzakonskih akata)

- (1) Federalni ministar unutrašnjih poslova – federalni ministar unutarnjih poslova, nakon pribavljenog mišljenja kantonalnih ministarstava unutarnjih poslova, donosi podzakonski akt iz članka 21. stavak (5) ovoga zakona.
- (2) Federalni ministar pravde donosi podzakonski akt iz članka 27. stav (5), članka 28. stavak (5) i članka 76. stavak (2) ovoga zakona.
- (3) Federalni ministar unutrašnjih poslova – federalni ministar unutarnjih poslova, uz suglasnost federalnog ministra pravde, donosi podzakonski akt iz članka 27. stavak (6), članka 28. stavak (6) i članka 29. stavak (3) ovoga zakona.
- (4) Federalni ministar rada i socijalne zaštite uz suglasnost federalnog ministra zdravstva donosi podzakonski akt iz članka 30. stavak (3) ovoga zakona.
- (5) Federalni ministar zdravstva donosi podzakonski akt iz članka 31. stavak (3) ovoga zakona.

- (6) Federalni ministar rada i socijalne politike, uz pribavljena mišljenja nadležnih kantonalnih ministarstava za socijalnu i dječju zaštitu, donosi podzakonski akt iz članka 63. i članka 64. stavak (4) ovoga zakona.
- (7) Federalni ministar rada i socijalne politike, uz konzultacije Gender centra Federacije, donosi podzakonski akt iz članka 71. stavak (2) ovoga zakona.
- (8) Federalni ministar rada i socijalne politike donosi podzakonski akt iz članka 77. stavak (7) ovoga zakona.
- (9) Federalni ministar unutrašnjih poslova – federalni ministar unutarnjih poslova donosi podzakonski akt iz članka 77. stavak (12) ovoga zakona.
- (10) Federalni ministri dužni su podzakonske akte iz st. (1) do (9) ovoga članka donijeti u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.
- (11) Do donošenja podzakonskih akata iz st. (1) do (9) ovoga članka, primjenjivat će se podzakonski akti koji su doneseni temeljem Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji ("Službene novine Federacije BiH", br. 20/13 i 75/21).

Članak 83.

(Obavljanje djelatnosti sigurne kuće prije stupanja na snagu zakona)

- (1) Sigurne kuće koje obavljaju djelatnost iz ovoga zakona na dan stupanja na snagu ovoga zakona nastavljaju s radom, s tim da su dužne svoju registraciju, opće i interne akte, te druga pitanja vezana za svoju djelatnost uskladiti s odredbama ovoga zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.
- (2) Sigurne kuće su dužne dostaviti Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike, odnosno nadležnom kantonalnom ministarstvu dokaze o izvršenom usklađivanju s odredbama ovoga zakona na temelju kojih će se provesti postupak utvrđen odredbama članka 62. ovoga zakona.

Članak 84.

(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji ("Službene novine Federacije BiH", br. 20/13 i 75/21).

Članak 85.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI OD NASILJA U OBITELJI I NASILJA PREMA
ŽENAMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. – USTAVNI TEMELJ

Ustavnopravni temelj za donošenje ovoga zakona sadržan je u odredbama članka IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine. Naime, prema odredbama članka IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, Parlament Federacije BiH nadležan je za donošenje zakona o vršenju funkcije federalne vlasti, iz čega proizlazi da navedena odredba predstavlja ustavnopravni temelj za njegovo donošenje.

II. – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Konvencija Vijeća Europe o prevenciji i borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u obitelji ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", broj 19/13) je usvojena 11. svibnja 2011. godine u Istanbulu, Republika Turska. Naime, nakon niza preporuka Vijeća Europe o zabrani diskriminacije temeljem spola i zaštiti od nasilja koje su imale za cilj postavljanja zajedničkih ciljeva i minimuma zajedničkih standarda za države članice, ali nisu imale pravno obvezujući efekt, Konvencija predstavlja prvi pravno obvezujući akt Vijeća Europe u oblasti sprječavanja i borbe protiv nasilja prema ženama. Ovaj akt ne mora biti izravno primjenjiv u državama potpisnicama, ali zahtijeva posebno prilagođavanje zakonskih i institucionalnih okvira država potpisnica radi njene uspješne implementacije. Bosna i Hercegovina je 07. studenog 2013. godine postala 6. zemlja članica Vijeća Europe koja je ratificirala Konvenciju, čime se obvezala na poduzimanje zakonodavnih i drugih mjera radi osiguranja pravnog, institucionalnog i organizacijskog okvira za prevenciju nasilja prema ženama i nasilja u obitelji, zaštitu žrtava nasilja te kažnjavanje počinitelja nasilja.

Prilikom izrade Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i nasilja prema ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine, u obzir su uzete i Preporuke o implementaciji Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u obitelji od 12.12.2022. godine koju je izdao Tajništvo Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u obitelji.

Europski Parlament i Vijeće Europske unije, uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije, dana 14. svibnja 2024. godine, usvojili su Direktivu (EU) 2024/1385 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. godine o suzbijanju nasilja prema ženama i nasilja u obitelji (SL L2024/1385).

S obzirom da nakon ratifikacije Konvencija Vijeća Europe o prevenciji i borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u obitelji nije inkorporirana u zakonodavstvo Federacije Bosne i Hercegovine, pristupilo se izradi potpuno novog Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i nasilja prema ženama s ciljem unaprjeđenja sustava zaštite od nasilja u obitelji kao jezgre društva, te žene. Imajući u vidu da je tijekom izrade Zakona na snagu stupila i Direktiva (EU) 2024/1385 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. godine o suzbijanju nasilja prema ženama i nasilja u obitelji (SL L2024/1385), pristupilo se dodatnom usuglašavanju Zakona s predmetnom Direktivom.

Tijekom 2023. i 2024. godine, u Federaciji Bosne i Hercegovine dogodili su se stravični zločini nasilja u obitelji i ubojstva žena koja su počinjena iz mržnje. Zločini koji su potresla širu društvenu zajednicu i potaknula izvršnu i zakonodavnu vlast u Federaciji Bosne i Hercegovine da poduzme sve aktivnosti na prevenciji ovakvih zločina ali i stvaranju kvalitetnijeg zakonskog rješenja koje će ponuditi nove i učinkovitije mehanizme zaštite obitelji i žena u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, te zastupnici u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Alma Kratina i Vibor Handžić, sačinili su Nacrt zakona o zaštiti od nasilja u obitelji u Federaciji Bosne i Hercegovine, usvojen u Zastupničkom domu na 32. sjednici održanoj dana 27.04.2022. godine, te u Domu naroda na nastavku 19. sjednice održane dana 21.07.2022. godine.

S obzirom na zastoje u donošenju ovoga zakona, te tragične događaje nasilja u obitelji i nasilja prema ženama koji su se dogodili u Federaciji Bosne i Hercegovine tijekom 2023. i 2024. godine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i Federalno ministarstvo pravde, u svojstvu obrađivača, preuzeli su tekst Nacrta zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i nastavili proceduru na njegovoj daljnjoj izradi. U tom smislu, nakon obavljenih konzultacija sa stručnom javnošću, promijenjen je i sam naziv Zakona, te on glasi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji i nasilja prema ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine, kako bi se poslala jasna poruka o potrebi dodatne institucionalne zaštite ne samo obitelji, već i žene kao ranjive kategorije.

U procesu izrade teksta Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i nasilja prema ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine, sudjelovali su i suci i tužitelji, kako iz općinskih sudova u Federaciji Bosne i Hercegovine, tako i Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, te tužitelji kantonalnih tužiteljstava u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U procesu provođenja javnih konzultacija, javne rasprave i izrade Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i nasilja prema ženama, Federalno ministarstvo pravde uspostavilo je tijesnu suradnju s UN Woman koji je dodatno angažirao međunarodnu konzultanticu prof. dr. Dubravku Šimonović, koja je dala stručan doprinos razvoju i preciziranju pojedinih instituta. U suradnji s Vijećem Europe u Bosni i Hercegovini, održane su dodatne radionice i prezentacija finalnog teksta zakona na kojoj su sudjelovali pojedini zastupnici Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, predstavnici nevladinog sektora koji se bave zaštitom prava žena i koji pružaju usluge zaštite žrtava nasilja, ombudsmeni, predstavnici Helsinškog komiteta, Gender centra Federacije Bosne i Hercegovine i Agencije za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine, koji su podržali predloženi tekst zakona i u stručnoj raspravi dali nesebičan doprinos stvaranju kvalitetnog zakonskog rješenja.

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini dostavila je komentare i preporuke na Nacrt zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i nasilja prema ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine u kojem pozdravljaju donošenje novog zakona ali smatraju da je za implementaciju istog potrebno osigurati sveobuhvatnu i kontinuiranu obuku policijskih službenika, te zbog izrade predviđenih podzakonskih akata predlažu da se primjena Zakona odgodi, što Federalno ministarstvo pravde nije prihvatilo s obzirom na značaj Zakona i interes javnosti da se ubrza proces donošenja ovoga zakona. Federalno ministarstvo pravde prihvatilo je primjedbe da se brišu predviđene žurne mjere oduzimanje sredstava komunikacije i oduzimanje oružja jer policijski službenici iste radnje svakako provode sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku

Federacije Bosne i Hercegovine, a oduzimanje navedenih predmeta bez sudskog naloga u potencijalnom kaznenom postupku, može imati za posljedicu nezakonitost prikupljenih dokaza što bi kontaminiralo kazneni postupak.

Udruženje „Dignitet“ čiji rad financira Europska unija, dostavilo je akt općenitog karaktera u kojem pozdravljaju donošenje Zakona u predloženom tekstu.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Agencija za ravnopravnost spolova, dostavila je akt u kojem ukazuju na potrebu implementacije Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u obitelji, te smatraju da je riječ o kvalitetnom tekstu Zakona kojim će se navedena konvencija i implementirati. Smatraju da je dodatan naglasak potrebno staviti na edukaciju.

UN Woman dostavilo je komentare u kojima snažno podržavaju iskorak koji je učinila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i Federalno ministarstvo pravde, smatraju da su predložena zakonska rješenja u procesu izrade Zakona precizirana i unaprijeđena, te da ispunjavanju postavljene standarde i kriterije. Zahtijevaju da se u članku 3. kojim se definira svrha Zakona izričito navede i zaštita prava koja su predviđena Konvencijom Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u obitelji, što je i prihvaćeno iako nije uobičajeno prema nomotehničkim standardima.

UNFPA (United Nations Population Fond) i zastupnica u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Lana Prlić, predložili su preciziranje radnji nasilja u obitelji u smislu neovlaštenog fotografiranja ili snimanja člana obitelji, što je prihvaćeno i dodatno precizirano u Zakonu.

Gender Centar Federacije Bosne i Hercegovine dostavio je komentare u kojima traži da se u tekst Zakona ponovno vrate radnje nasilja u obitelji. Iako je stav radne grupe bio da nije potrebno taksativno navoditi sve radnje koje predstavljaju radnje nasilja u obitelji, sugestija je prihvaćena s tim da je u odredbi ostavljen dodatan prostor i za sve druge radnje koje nisu taksativno navedene. Prihvaćene su i primjedbe koje se odnose na prava osoba s invaliditetom koje koriste usluge personalnog asistenta, te sugestije koje se odnose na multisektorski pristup i koordinaciju koji je prilagođen kapacitetima Gender centra i uspostavu SOS telefona.

U procesu izrade Zakona sudjelovali su i predstavnici Federalnog ministarstva rada i socijalne politike u čijoj je nadležnosti pružanje specijaliziranih usluga podrške, te kreirali predmetne odredbe.

III. – USKLAĐENOST PROPISA S EUROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Prilikom izrade Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i nasilja prema ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo pravde je imalo u vidu Uredbu o Uredu Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Europske unije („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/20 i 76/20) i Uredbu o postupku usklađivanja zakonodavstva Federacije BiH s pravnom stečevinom Europske unije („Službene novine Federacije BiH“, broj 98/16) i u tom smislu je izvršilo analizu europske pravne stečevine. Sukladno navedenom, Zakon je djelomično usklađen s Direktivom (EU) 2024/1385 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. godine

o suzbijanju nasilja prema ženama i nasilja u obitelji (SL L2024/1385), te Konvencijom Vijeća Europe o prevenciji i borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u obitelji.

IV. – OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

Glavom I. definiraju se temeljne odredbe Zakona. Člankom 2. jasno se navodi da je Zakon usklađen s europskom pravnom stečevinom, i to Direktivom (EU) 2024/1385 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. godine o suzbijanju nasilja prema ženama i nasilja u obitelji. Člankom 3. Zakona, definirana je svrha Zakona, a to je zaštita žrtava nasilja u obitelji i nasilja prema ženama, te suzbijanje i prevencija ovog nasilja kojim se krše ljudska prava i slobode zajamčena ustavima, zakonima, Konvencijom Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u obitelji i prihvaćenim međunarodnim ugovorima. Člankom 4. propisano je da je zaštita od nasilja od javnog interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine, čime se naglašava društveno opredjeljenje za institucionalnim jačanjem borbe protiv nasilja u obitelji i nasilja prema ženama. Člankom 5. Zakona, propisani su opći principi pružanja zaštite od nasilja, pri čemu je poseban naglasak stavljen na međunarodne ugovore i standarde koje je prihvatila Bosna i Hercegovina koji uređuju zaštitu od nasilja. Člankom 6. propisuje se način ostvarivanja prava putem ovoga zakona, dok je člankom 7. utvrđeno načelo zabrane diskriminacije.

Glavom II. člankom 8. definiraju se izrazi sukladno ovom zakonu. Definirano je da nasilje u obitelji označava svako djelo tjelesnog, seksualnog, psihičkog, odnosno ekonomskog nasilja do kojeg dođe u obitelji ili domaćinstvu ili između bivših ili sadašnjih bračnih partnera odnosno partnera, neovisno od toga da li počinitelj dijeli ili je dijelio domaćinstvo sa žrtvom. Stavkom (2), definirano je da nasilje prema ženama označava kršenje ljudskih prava i oblik diskriminacije prema ženama i predstavlja sva djela rodno utemeljenog nasilja koje dovode do, odnosno mogu dovesti do, tjelesne, seksualne, psihičke, odnosno ekonomske povrede odnosno patnje za žene, obuhvaćajući i prijetnje takvim djelima, prinudu odnosno protupravno lišavanje slobode, bilo u javnosti ili u privatnom životu. Člankom 9. propisan je pojam radnji nasilja u obitelji i nasilja prema ženama, te su taksativno nabrojane najčešće radnje koje predstavljaju nasilje, uz napomenu da je ostavljena širina u tumačenju radnji, na način da je navedeno da radnja nasilja u obitelji i nasilja prema ženama može biti i svaka druga radnja koja predstavlja nasilje. Neke od radnji nasilja u obitelji i nasilja prema ženama koje su taksativno nabrojane su: primjena sile na tjelesni integritet člana obitelji, bez obzira da li je nastupila povreda, napad na psihički integritet člana obitelji, bez obzira da li je nastupila povreda, drsko i bezobzirno ponašanje prema članu obitelji, praćenje, uhođenje i drugi slični oblici uznemiravanja člana obitelji, oduzimanje ili uskraćivanje prava na ekonomsku neovisnost zabranom rada ili držanjem člana obitelji u odnosu ovisnosti ili podređenosti, ponižavajuće postupanje prema djeci ili njihovo odgajanje tjelesnim kažnjavanjem i dr. Predmetnim člankom, propisano je da se radnjama nasilja u obitelji i nasilja prema ženama smatraju i prijetnje koje predstavljaju nasilje. Člankom 10., 11. i 12. definiran je pojam člana obitelji, žrtve nasilja i počinitelja nasilja u obitelji i nasilja prema ženama. Člankom 13. definirani su subjekti zaštite. Jasno je propisano da su zaštitu, pomoć i podršku žrtvama nasilja dužni pružiti policijski organi, tužiteljstva, sudovi, organi starateljstva, zdravstvene i obrazovne ustanove, zavodi za besplatnu pravni pomoć i druge javne ustanove. Člankom 14. definirana je specijalizirana usluga podrške koja obuhvaća usluge stručne podrške i savjetovanja, te usluge institucionalnog socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške koje imaju za cilj zaštitu i prevenciju od nasilja. Također, propisano je da specijalizirane usluge podrške mogu pružati i javne ustanove, udruge, vjerske zajednice i dr.

Glavom III. propisan je postupak ostvarivanja zaštite prava žrtava nasilja u obitelji i nasilja prema ženama. Člankom 15. propisan je konglomerat prava koje ima žrtva nasilja, među kojima se: pravo na pristup službama za podršku žrtvama nasilja, pravo na besplatnu medicinsku pomoć onoliko dugo koliko je potrebno, pravo na djelotvornu psihološku i drugu stručnu pomoć i podršku tijela, organizacije ili ustanove za pomoć žrtvama nasilja, pravo na pratnju osobe od povjerenja, pravo na punomoćnika, pravo na pratnju personalnog asistenta i dr. Člankom 16., 17., 18. i 19. propisana je obveza informiranja žrtve nasilja, pravo žrtve na besplatnu pravnu pomoć, definiran je institut osobe od povjerenja, te je propisana žurnost postupka i obveza postupanja subjekata zaštite. Člankom 20. propisana je obveza prijave nasilja i suradnja, te je propisano da su zaposleni u subjektima zaštite, obrazovnim, socijalnim i zdravstvenim ustanovama dužni odmah prijaviti policijskom organu ili tužiteljstvu djelo nasilja o kojem su obaviješteni ili o kojem saznaju na drugi način, te je propisano da je svatko dužan prijaviti kazneno djelo kojim se vrši ili je vršeno nasilje kada neprijavlivanje kaznenog djela predstavlja kazneno djelo ili ukoliko je žrtva nasilja dijete. Člankom 21. propisana je obveza sačinjavanja procjene rizika. U odnosu na svaku prijavu nasilja, nadležni policijski organ u suradnji sa subjektima zaštite mora izvršiti procjenu rizika za sve žrtve nasilja, naročito rizika od smrtnosti, ozbiljnosti situacije i rizika od ponavljanja nasilja s ciljem upravljanja rizikom i koordiniranog osiguranja zaštite za podrške žrtvama nasilja. Procjena rizika naročito uzima u obzir činjenicu da li počinitelj djela nasilja posjeduje vatreno oružje, te temeljem prikupljenih informacija da li je počinitelj nasilja ranije ili neposredno prije procjene rizika počinio nasilje u obitelji ili neki drugi vid nasilja i da li je spreman ponoviti ga, da li počinitelj živi sa žrtvom, da li je počinitelj prijetio tjelesnim ozljeđivanjem, ubojstvom ili samoubojstvom, da li je počinitelj mentalno bolestan, da li upotrebljava alkohol, psihoaktivne supstance ili pati od nekih oblika ovisnosti, da li postoji sukob oko starateljstva nad djetetom ili oko načina održavanja osobnog kontakta djeteta i roditelja koji je počinitelj nasilja, da li je počinitelju izrečena mjera zaštite od nasilja, da li je došlo do kršenja mjere, da li žrtva doživljava strah i kako ona procjenjuje rizik od ponavljanja nasilja, da li postoji uhođenje žrtve nasilja, da li je žrtva nasilja pokrenula ili planira pokrenuti postupak za razvod braka ili prekinuti zajednički život s počiniteljem, da li je žrtva nasilja posebno ugrožena zbog trudnoće, invaliditeta i starosti i dr.

Glavom IV. definiraju se žurne mjere zaštite čija je svrha otklanjanje neposredne opasnosti po tjelesni i psihički integritet žrtve nasilja i njihove djece i sprječavanje ponavljanja nasilja. Predmetnom glavom propisane su tri vrste žurnih mjera zaštite, i to: udaljenje iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora i zabrana vraćanja u stan, kuću ili drugi stambeni prostor, zabrana približavanja žrtvi, a posebno prema djeci žrtve i osobama u odnosu na koju postoji opasnost od vršenja nasilja, te zabrana komunikacije, uznemiravanja i uhođenja žrtve nasilja. Člankom 24. propisan je postupak određivanja i trajanje žurnih mjera zaštite. Nadležni policijski organ, kada su za to ispunjeni zakonom propisani uvjeti, odmah pismeno naređuje žurne mjere zaštite i o tome obavještava tužitelja. Ove mjere stupaju na snagu odmah i mogu trajati do 48 sati.

Glavom V. propisuju se zaštitne mjere. Svrha zaštitnih mjera je otklanjanje opasnosti po tjelesni i psihički integritet žrtve nasilja i sprječavanje ponavljanja nasilja otklanjanjem stanja i uvjeta koji mogu utjecati ili poticajno djelovati da počinitelj ponovno izvrši radnje nasilja. Zaštitne mjere su: udaljenje iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora i zabrana vraćanja u stan, kuću ili drugi stambeni prostor, zabrana približavanja žrtvi nasilja i prema potrebi djeci žrtve, zabrana komunikacije, uznemiravanja i uhođenja žrtve nasilja, obvezan psihosocijalni tretman, obvezno liječenje od ovisnosti i privremeno lišenje slobode i zadržavanje. Člankom 28. stavak (3) propisano je da se mjera zabrane približavanja žrtvi nasilja može vršiti i putem elektronskog nadzora kretanja, što će pobliže biti uređeno podzakonskim aktom koji će donijeti federalni ministar pravde, čime se uvodi novina u kontroli izvršavanja ove

mjere i putem tehnologije smanjuje rizik za počinjenje nasilja. Člankom 34. je propisano da je nadležni policijski organ obavezan za svaki prijavljeni slučaj nasilja izaći na lice mjesta, odmah izvršiti procjenu rizika za žrtvu i djecu, i odmah, odnosno najkasnije u roku od 12 sati od saznanja za radnje nasilja, podnijeti zahtjev za izricanje zaštitne mjere općinskom sudu, o čemu je odmah dužan obavijestiti tužitelja. Zahtjev za izricanje zaštitnih mjera mogu podnijeti i tužiteljstvo, organ starateljstva ili žrtva nasilja. Uz zahtjev, prilažu se prikupljeni dokazi i izvod iz kaznene, prekršajne i sve druge službene evidencije, kako bi postupajući sudac imao cjelokupnu sliku o događaju i evidenciji počinitelja nasilja. Nadležni sud dužan je u roku od 24 sata od prijema zahtjeva za izricanje zaštitne mjere: udaljenje iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora i zabrana vraćanja u stan, kuću ili drugi stambeni prostor; zabrana približavanja žrtvi nasilja i prema potrebi djeci žrtve; zabrana komunikacije, uznemiravanja i uhođenja žrtve nasilja, odlučiti o zahtjevu i donijeti rješenje. U roku od 7 dana od dana prijema zahtjeva, nadležni sud je dužan osigurati nalaz i mišljenje vještaka odgovarajuće struke ako je to nužno prilikom izricanja mjera: obavezan psihosocijalni tretman i obvezno liječenje od ovisnosti. Ako je žrtva nasilja ponijela zahtjev za izricanje zaštitnih mjera, sud je ovlašten tražiti izjašnjenje organa starateljstva, policijskog organa i tužiteljstva, koji su dužni dostaviti izjašnjenje u roku od 12 sati. Zaštitne mjere ne mogu trajati kraće od mjesec dana niti duže od tri godine. Izriče ih općinski sud rješenjem, protiv kojeg je dozvoljena žalba zbog bitne povrede postupka propisanog ovim zakonom, povrede materijalnih odredbi ovoga zakona, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o izrečenoj zaštitnoj mjeri. Zakonom je propisano da o žalbi odlučuje drugostupanjski sud na sjednici vijeća, čime se dodatno daje na značaju samog postupka. Člankom 55. propisuje se pravo na kontakt počinitelja nasilja sa djetetom koji se ostvaruje posredstvom i pod nadzorom organa starateljstva.

Glavom VI. definirano je zbrinjavanje žrtve. Člankom 56. definiran je institut sigurne kuće kao pružatelja usluga socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške žrtvama nasilja u skladu s posebnim propisom. Određeno je da se sigurna kuća može osnovati od nevladine organizacije ili kao javna ustanova. Člankom 57. propisan je način zbrinjavanja žrtve, te je propisano da su, radi osiguranja fizičke zaštite i ostvarivanja prava i interesa žrtve nasilja, organ starateljstva uz asistenciju policijskog organa ili policijski organ, dužni uz prethodni pristanak žrtve, osim ako je žrtva dijete, privremeno zbrinuti žrtvu nasilja i djecu iz žrtvinog domaćinstva u sigurnu kuću, drugu odgovarajuću instituciju ili kod druge obitelji. Člankom 58. propisano je da se u sigurnoj kući osigurava socijalna, psihološka, pravna, pedagoška i medicinska pomoć i podrška. Žrtva nasilja može se privremeno smjestiti u sigurnu kuću temeljem rješenja organa starateljstva, u trajanju najdužem do šest mjeseci, odnosno dok traju okolnosti opasnosti po žrtvu nasilja, kao i zbog nastavka nužnog psihosocijalnog tretmana. Člankom 61. propisani su minimalni standardi za rad sigurnih kuća koji se odnose na lokaciju, prostor, opremu, organizaciju, broj i stručnu spremu angažiranih stručnih djelatnika, te procjenu, planiranje i aktivnosti za pružanje usluga socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške. Člankom 62. i 63. definira se postupak ocjenjivanja minimalnih standarda za rad sigurnih kuća, te podzakonski akt o minimalnim standardima. Člankom 64. propisano je da se sigurne kuće, koje ispune minimalne standarde, upisuju u Središnji registar sigurnih kuća koje uspostavlja i vodi Federalno ministarstvo rada i socijalne politike. Člankom 65. definirano je da se sredstvima iz proračuna Federacije sufinansiraju troškovi tekućeg poslovanja sigurne kuće koji obuhvaćaju osiguranje adekvatnih smještajnih kapaciteta, režijske troškove i naknade za rad djelatnika, dok se sredstvima iz proračuna kantona i jedinica lokalne samouprave financiraju troškovi vezani za smještaj i boravak žrtve obiteljskog nasilja u sigurnoj kući. Prema procjeni Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, za troškove tekućeg poslovanja za rad sigurnih kuća, Federacija će izdvajati milijun i pol KM na godišnjoj razini. Člankom 66. propisana je obveza pripreme plana pomoći žrtvi nasilja. Naime, u slučajevima nasilja, kada smatra da je to potrebno, nadležni organ

starateljstva može formirati poseban stručni tim sastavljen od organa starateljstva, policijskog organa i pravne osobe koje pružaju specijaliziranu uslugu podrške, koji će izraditi poseban plan zaštite, pomoći i podrške žrtvi.

Glavom VII. ovoga zakona, definirani su ostali oblici zaštite i pomoći koju ima žrtva nasilja i to: usluge socijalne zaštite kao što su pravo na osiguranje osnovnih životnih potreba u pogledu neophodnog socijalnog i materijalnog zbrinjavanja uključujući financijsku podršku, osiguranje zdravstvene zaštite, osiguranje obrazovanja i obuke, usluge psihološkog i pravnog savjetovanja, te osiguranje zapošljavanja. Člankom 71. propisana je uspostava besplatne SOS telefonske linije za pomoć žrtvama nasilja.

Glavom VIII. definirana je uloga nevladinih organizacija u pružanju podrške žrtvama nasilja. Člankom 75. propisano je da Vlada Federacije na prijedlog Gender centra Federacije donosi odluku o izradi Strategije za prevenciju i borbu protiv nasilja u obitelji i nasilja prema ženama Federacije kojom se određuje nositelj izrade strateškog dokumenta, sudionici u procesu izrade i drugi elementi. Također je propisano da se u cilju osiguranja i koordiniranog i multisektorskog rada, planiranja i izvještavanja o implementaciji strateškog okvira formiraju koordinacijska tijela na svim razinama vlasti u Federaciji u koja se imenuje ključna koordinirajuća institucija i predstavnici nadležnih institucija iz oblasti pravosuđa, policije, zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja i dr. Člankom 76. predviđa se formiranje Povjerenstva za praćenje primjene ovoga zakona pri Federalnom ministarstvu pravde.

Glavom IX. propisuje se obveza vođenja evidencije i dostavljanja izvješća Povjerenstvu za praćenje primjene ovoga zakona. Također, navedenom glavom, propisana je obveza redovitog stručnog osposobljavanja za suce, tužitelje, policijske službenike, te državne službenike i namještenike.

Glavom X. propisano je vršenje nadzora nad primjenom ovoga zakona, te prekršajne sankcije. Člankom 81. propisano je novo kazneno djelo kršenja zaštitnih mjera, čime se kaznena politika za počinitelje nasilja u obitelji i nasilja prema ženama znatno pooštava. Naime, stavkom (1) propisano je da će se kazniti tko prekrši bilo koju izrečenu žurnu mjeru zaštite ili izrečenu zaštitnu mjeru udaljenje iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora i zabranu vraćanja u stan, kuću ili drugi stambeni prostor, odnosno zabranu približavanja žrtvi nasilja i prema potrebi djeci žrtve, odnosno zabranu komunikacije, uznemiravanja i uhođenja žrtve nasilja, novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine. Istim člankom propisano je da se kazna zatvora ne može zamijeniti novčanom kaznom. Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se osoba koja prekrši zaštitne mjere obveznog psihosocijalnog tretmana i obveznog liječenja od ovisnosti.

Glavom XI. definirane su prijelazne i završne odredbe i obveza federalnih organa da donesu odgovarajuće podzakonske akte u propisanim rokovima.

V. – FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovoga zakona potrebno je osigurati financijska sredstva u Proračunu Federacije Bosne i Hercegovine u iznosu od 1.500.000,00 KM za rad sigurnih kuća i uspostavljanje i rad SOS telefona.